

15. desember 2002

Kr. 10,-

ORGAN FOR MENTAL, SOSIAL OG ØKONOMISK NYORIENTERING

67. årgang

Nr. 11

VÅRT MÅL: Et fritt levende selvvirksomt samfunn
 VÅR METODE: Selvkontroll og hensynsløs, men objektiv kritikk
 VÅRT MIDDEL: Ny livsorientering bygget på Kristusimpulsen

MOTTO: Riv ned alle gjerder som skiller menneskene og hindrer dem fra å oppleve og erkjenne våre dype fellesinteresser innenfor vårt felles samfunn. Frem med helhetsfølelsen og totalitetsbevisstheten. Ned med partipolitikken og klassekampen. Frem med det frie levende selvvirksomme samfunn.

Livet og jeg

Av BDB

Så mange lever livet uten å se livet og klager over at Gud som er livet, er så langt, langt borte, så usynlig og vanskelig å få i tale. Men dette kommer bare av den uro som omgir oss og opptar oss, så vi ikke gir oss tid til å se og høre Gud.

For min del kan jeg ikke si at jeg synes Gud er langt borte, men det er verdens presteskap som er langt borte fra Gud. Garborg skrev om den bortkomne far, men det er riktigere å tale om den bortkomne sønn.

Jeg møter Gud daglig, og nokså ofte møter jeg Satan. Det er bare hysteriske folk som tror at de må dø om de får se Gud. Da måtte jo alle blomster dø som sprang ut og så solen. – Spring ut og se Gud! Det er ikke farlig. Men det varmer en i sjelen, og man får lyst til å hate Satan. Personlig spiller jeg skiftevis både Guds og Satans rolle. Livet er så fullt av syner og røster, at jeg synes man ofte må holde seg godt fast for ikke å bli svimmel. – Best kan man komme i kontakt med livet, når man er alene og det er stille, ganske stille omkring en. For den larm som menneskene lager i byene, er ikke det egentlige liv, det er bylivet eller den store avgudsdyrkelse som bare er imitasjon av livet, altså en støvende etterligning av eterstormene som omgir oss, og av blodbølgene som ruller i alt levende.

Nettopp nå sitter en kjøttmeis og hakker i tyribjelken over verandaen min. Den banker og banker og holder et farlig leven og tror visst at den kan finne spiselig fettstoff i bjelken. Men den kan likeså gjerne be en gammel kirkegiengerske om kjærlighet, som å hakke etter fett i verandabjelken min, og derfor henger jeg et stykke talg ut til den i en snor, og nå kan jeg altså se «livet henge i en snor» utenfor vinduet mitt. Om jeg er oppe aldri så tidlig om morgenen, så kan jeg høre kjøttmeiser som banker i bjelkene. De banker ikke slik som skattefogden og regningsbudet. Den er altfor ekte i sine bevegelser og altfor levende til at man kan ta feil og for-

veksle dens banking på bjelken med Satan, når han kommer for å ta fettene fra meg. Jeg elsker derfor kjøttmeisen, når den midt på kalde vinteren banker på vinduet mitt for å se om der skulle være litt kitt som kunne spises. For lenge siden ble glassrutene satt inn i vindusrammene med kritt fra Danmark og med linolje fra Syd-Amerika. Og når man rører kritt og linolje sammen til kitt, så oppfatter tertitten det som et slags brød, som det i knipe-tak kan være godt å ta til midt på vinteren.

Men det er ikke bare kjøttmeisen som er levende. For nå titter solen frem fra skyene og varmer meg i ansiktet, og jeg gripes av en muhammedansk lyst til å falle på kne og tilbe solen. For er det ikke liv i solen, så fatter ikke jeg hvor livet sitter henne.

Grå tankeskyer letter og stiger som eventyraktige vesener oppover fjellside-ne, og imellom dem skimter jeg hvite bekker og elver, som styrer avsted i sin evige lengsel imot havet. Hvorfor har de det så travelt? Hvorfor haster det slik med vannet bestandig? Det kom jo nettopp opp på fjellet, og nå styrter det avsted som om det var seg bevisst at det hadde en masse å utrette?

Vannet er levende og står i det levende livs tjeneste. Det må være derfor det har det så travelt. På veien snappes litt av det opp for å bli til saft i bjerken eller til blod i mennesket eller kanskje foreløpig til melk i en ko, og noe av det slår seg til ro i innsjøer og elver, for å danne element for ørret og vanddyr. Noe av vannet farer avsted med tømmer på ryggen, for å føre det frem til sagbruket, og noe morer seg med å se hvor hurtig det kan få turbinene til å surre rundt. Ja, hvis ikke vannet heller er levende, så forstår ikke jeg hva liv er for noe. Gud bor i det levende vann.

Der kommer min lille pike og legger hånden sin i min og spør om jeg har 75 øre til å sette i banken. I dag skal alle barna på skolen læres til å «sette pengene fast og spare». Min lille pike ligner ennå ikke et «tre, som går omkring» slik som den blindfødte så det, men hun ligner på en prikk en liten tykk kjøttmeis som er be-

gynt å tenke. Hun ser så dypsindig og fornuftig ut, og den som skulle finne ut alt det rare som bor i henne, han måtte nesten selv være hele livet, for hun er et stort kompleks av liv og livsbetingelser.

Hun vil være som de andre. Læreren har sagt at det er fornuftig å sette penger i banken, og når alle de andre gjør det, så må det vel være riktig? Far må være feil! For mor har også sagt at det er fornuftig å sette penger i banken. Min lille pike ser så sorgfull ut fordi far ikke vil gi henne 75 øre til banken, og jeg oppgir å forsøke å forklare henne hva banker og pengesamlinger er for noe. Jeg gir henne derfor en hel krone og tenker i mitt stille sinn: *Ve dem fra hvem forargelsen kommer.* Bor ikke Gud i det levende lille barn? Bor ikke Satan i bankpolitikken og spare-syken? Jeg begriper ikke folk, som sier at Gud er langt borte, og at djevelen er opphørt å eksistere.

Hvis du interesserer deg for livet, så forsøk å finne ut hva der bor i min lille pike, og du skal komme sørgelig til kort. Du kan like gjerne forsøke å kappfly med kjøttmeisen og bekken, som å forsøke å måle, telle, veie og overveie alt det sprudlende liv, som bor i en slik liten åtte års pike. Hun er forfengelig som påfuglene og hun er gjerring som en hamster. Hun er glad som en lerce og stridig som en villhest. Hun er øm som en mor og sint som en tysker. Forsøk å finne en farve, en egenskap, en stemning eller et anlegg i den store spillevende natur, som ikke går igjen i et slikt menneskebarn.

Eller forsøk om du kan finne ut hva som er dikterisk fantasi, og hva som er stygg løgn i et slikt barn. Hva er virkelighet og hva er ikke virkelighet i et menneskes sinn? Prøv å holde fast alt som bør holdes fast, eller forsøk å utpønske hvorfor min lille pike glemmer alt det, som ikke passer henne å huske. Hvem lærte henne å forestille seg? Kanskje er det en arv fra hennes mødre langt tilbake i slekten, da det var nødvendig å forestille seg. Kanskje er det ennå nødvendig. Jeg vet

■ forts. side 4

Menneskebildet

I Guds bilde – eller i dyrets?

Tidens tåper lett fortaper menneskelighet – og blir lik aper. Og i Darwins fotspor fulgte mørkemakter – i det dultete.

Mennesket, skapt i Herrens bilde – iblåst liv fra livsens kilde. «Mennesket ble til en levende sjel» som i Guds-lys kan få del. Når mennesket i oss, Gudslivs-født, oppstår i oss – av blod og kjøtt.

Men åndens fødsel – og er på det rene – kan ikkje skje ved blodskrefter alene. Forløseren «ble født i Tidens Fylde». Gud-mennesket som frelse kan, utover kjødelig forstand. Ved tro – dersom vi vil det. Fra dyrets hardhet – til det menneskemilde.

Fra dovendyr og vanedyr, og alt som dyriskhet betyr. Fra det å ville andre plge med hatsk og dømmesyk anklage. Fra brå og brysk brutalitet, og knyisme – henimot kjærlighet.

Men dyret i oss vil forføre, til dyrets vilje kun å gjøre. For dyret hersker i blod og kjød. Og dyrets liv betyr menneskets død. Hvor Lys-kimen, av Herren skapt, i dyrets avgrunn går fortapt. Om vi forsømmer daglig dyst, med treghet, ulyst – og vår lyst.

Kom la oss følge Menneskelighets-kallet, og reise oss fra dyrefallet! Og våkne, vokse og tenke slik – at vi daglig kan bli Herren lik. Gud gi at Gud-sønns fødselsdag, kan skje i oss – fra dag til dag.

Svein Otto Hauffen

Samfunnsliv

Grunnlagt
1931

Med i redaksjonen

Sosialpsykologisk avis

Organ for folkebevegelsen
for ny livsorientering
(Tidligere Samfundspartiet)Astrid Strømme
Indre Sædal 16
50 44 NattlandBertram Dybwad Brochmann
grunnleggerAnders Ryste
disponent og
hjelperektor
6150 ØrstaDag Ove Johansen
8200 Fauske
tlf. 756 42 754E-post: dagoj@online.no
redaktørVed innbetalinger benyttes
NB!
Postgironr.: 0532.08.40645Internett: <http://home.online.no/~dagoj/SAMFLIU.HTM>
eller direkte link <http://samfunnsliv.freeservers.com>Den østlige og
vestlige verden

gjennomgår en og samme moralske krise. Det finnes åpenbart noe i mennesket som dette posttotaliserte system avspeiler og passer for, som lammer ethvert forsøk på opprør fra menneskets høyere jeg. Mennesket tvinges til å leve slik.

Idag blir byråkratiet fremstilt som folkestyre, manipuleringer kalles «høringer».

Maktsystemets egenrådighet styrkes med stadig flere kontroller, og systemet støtter seg på en allestedsnærværende ideologisk fiksjon. Man kan begrunne hva som helst i demokratiets og frihetens navn uten noen gang å måtte bekymre seg om sannheten.

Vaclav Havel

LEDER -

Vi bør prioritere den
biologiske veksten

«Økonomenes lek med tall og dataformler har vist seg ekstremt irrelevante, og tilsvarende beryktet er feilene i deres forutsigelser. Det er som om vi ved å utdanne disse menneskene har frarøvet dem evnen til å tenke».

(M. Kennedy, 1991)

I sin alminnelighet eksisterer det stor forvirring med bruken av begrepet vekst. Vanligvis forbinder vi begrepet *vekst med at noe vokser i naturen*. Blomster vokser, barn og unge vokser, fisker og dyr vokser og utvikler seg fra bitte små organismer til store og fullvoksne individer! Dette tar vi som en selvfølge! Hvorfor skulle vi ikke det? Alt liv, biologisk, viser det samme vekstforløpet. Mønsteret er det samme overalt. Vi vokser ganske fort i de tidlige fasene av vårt liv, deretter langsommere, til vi normalt stopper opp etter det 21. leveåret. Dette er den naturlige eller den biologiske vekst. For Bertram Dybwad Brochmann var den biologiske-organiske tankegang sannheten...

... Noe å tenke på for alle mennesker som er opptatt av å komme unna utviklingen av en klimakatastrofe! Og den kommer stadig nærmere!

De fleste mennesker i dagens samfunn tenker ikke over at det er galt å snakke om at «vi må ha mer vekst i økonomien». Ikke politikerne heller. Å få tallene til å øke, til å bli flere, oppfatter både politikere og økonomer som rett og riktig. Når skal vi ta et oppgjør med tenkemåten?

Måten vekstbegrepet brukes på står i motsetning til den biologiske vekst. *Den biologiske og organiske veksten skjer i kraft av seg selv! Mens penger sin «vekst» skjer i kraft av at vi tror og tenker at de kan vokse, bygger på det faktum at vi innbiller oss at de kan det.* Tenkemåten er skjebnesvanger for menneskene!

Margrit Kennedy snakker om tre former for vekst. Den første er nevnt. Og den andre er omtalt. Men det eksisterer en tredje slags «vekst».

Ved hjelp av maskiner kan det skapes flere varer av en vare. Vann kan skape kraft. Det skjer en økning av noe til mere av et eller annet. Noen biologisk vekst er ikke dette. Det er derimot en *mekanisk eller lineær «vekst»*.

Eksponentiell «vekst» er den tredje «vekstformen». «Vekstformen» må vi bevisst lære å forstå med intellektet. Følgende eksempel passer bra for å anskueliggjøre det uholdbare i å knytte penger (rente og rentesrente) til eksponentiell «vekst».

Den som hadde investert knapt 5 øre til 4% rente ved Kristi fødsel, ville i 1750 ha kunne kjøpe en gullkule med samme vekt som hele jordkloden. I 1990 ville verdien ha kommet opp i 890 slike kuler. Men en rente på 5% hadde man kunne kjøpe en slik kule allerede i år 1403. I 1990 ville kjøpekraften ha tilsvart 22.0000 milliarder «jordkuler» i gull.

Gir ikke dette en tydelig tale om at det er noe helt vanvittig galt med den eksponentielle vekst? Hva skjer egentlig? Margrit Kennedy som har skrevet boken «Det nye pengesystemet» sier at eksponentiell vekst fungerer som en kreftsvulst i det økonomiske og sosiale liv!!! Når stopper vi «kreftsvulsten»?

Alt i alt er det tydelige forskjeller i de tre «vekstformene». Dessverre er det blitt slik idag at den biologiske veksten har lav status. Tingene står mentalt på hodet! Enig?

Spørsmålet som bør debatteres er: Skal vi snakke om «vekst» av varer? Om «vekst» av ting? Om «vekst» i økonomien? Er ikke det et selvbedrag når de biologiske formene stadig forringes, fortreges eller går tapt?

Likevel: Det er ingen enkel sak å skille mellom de ulike «vekstformene»...

BDB kan hjelpe oss til å lære oss å prioritere naturen, det organiske og levende liv foran velstanden! Velstand betyr mye, men likevel *mindre* enn biologisk liv. Slik sa BDB det: Prioriter det som har *iboennde kraft!* Iboende kraft er knyttet til den første vekstformen, til blomster, dyr, fisker, fugler og mennesker. Vi må rett og slett trene oss i å stille oss spørsmål som:

1. Hva består i kraft av seg selv?
2. Hva er organiske, dynamiske egenskaper?
3. Er forestillingene våre livsnære, virkelighetsnære eller realitets-sikkede?

Konklusjon: *Vi bør prioritere den naturlige og organiske vekstformen!* Dessuten må vi endre måten vi forholder oss til penger på. Foreløpig lar det seg vel ikke gjøre å fjerne dem helt, selv om det i prinsippet er mulig å klare seg ubelukkende med tall. Poenget med å endre vår mentalitet i forhold til penger går på at vi bruker dem på en upresis og unøyaktig måte. Teoriene de fungerer etter er feilaktige.

Kanskje bør vi også finne andre måter å uttrykke den mekaniske «veksten» på. Den eksponentielle «vekst» bør vi vel fjerne, eller hva?

God jul!

□ Astrid Strømme

Utviklingen går mot lavere priser

Menneskene er fiksert av det gamle merkantile systemet, som gjelder mere enn menneskenes frigjørelse. Derfor skal det avlegges system bibeholdes og menneskene fortsatt lide. *Ingen vil altså akseptere de fallende priser som er utviklingens mål og innrette seg overensstemmende med disse.* Menneskene vil ikke sin egen materielle frigjørelse.

Totalitetsøkonomien erkjenner i motsetning hertil at utviklingen naturnødvendig går mot lavere og lavere priser og rikeligere og rikeligere med varer. Menneskene har lært å la maskinene og naturkreftene gjøre arbeidet for seg, og der er forsåvidt ingen grense. Utviklingens mål i så måte er *den materielle frigjørelse*, som er nådd når alle priser er kommet ned mot null, – altså når det er like billig å skaffe seg brød og andre livsformødenheter som å tappe vann av vannkranen.

Totalitetsøkonomien aksepterer altså de fallende jordbrukspriser og den materielle frigjørelse, og angir hvordan man skal gjennomføre *det lønnsomme prisfall*, og altså til enhver tid under denne kontinuerlige og målbevisste prissenkning få balanse mellom produksjonspris og forbrukspris. Slik at om det idag koster 10.000 kr

å leve, så skal prisen, om noen tid være kommet ned i 8.000 kr. Senere ned i 5000, 1000, 100 osv.

Dette skjer ved å gjennomføre *et nytt samfunnsystem*, hvor systemomkostningene befinner seg under stadig og selvvirksom reduksjon. Der må gjennomføres dekapitalisering, desentralisering og fritt bransjestyre, hvor man tar menneskenes selvvirksomhet i bruk, muliggjort ved en ny mentalitet som erkjenner vårt sanne forhold til reelle og fiktive verdier, og som erkjenner vår sosialiserte skjebne og derfor riktigheten av det kristne gjensidighetsbud, og dermed også det rette forhold mellom produsent og konsument som mennesker.

Ved systematisk og planmessig overgang til de nye tingenes orden reduseres systemomkostningene og dermed også produksjonsprisene langsomt men sikkert nedover, slik som det vil fremgå ved studiet av samfunnsregnskapet, som til enhver tid registrere omkostningene, hvilket forstås av enhver bokholderikyndig. Men et slikt samfunnsregnskap har til dato ikke vært praktisert av de styrende i vårt land eller noe land i verden. Og det er på disse punkter hele verden har hengt seg opp.

Fra treffet på
Lillehammer 2001

Alt beror på dine tanker
og ideer. – Er du våken?
Om du går og løgner sanker?
Eller kaster lys i tåken?

B.D.B.

Redaktører 2002

JANUAR: Astrid Strømme
FEBRUAR: Dag Ove Johansen
MARS: Astrid Strømme
APRIL: Dag Ove Johansen
MAI: Astrid Strømme

JUNI: Dag Ove Johansen
AUGUST: Astrid Strømme
SEPTEMBER: Dag Ove Johansen
OKTOBER: Astrid Strømme
NOVEMBER: Dag Ove Johansen
DESEMBER: Astrid Strømme

Falske budsjetter

Produksjon av varer og tjenester – hva er det?

Alle arbeider, også innbruddstyven, sa Knut Hamsun. Men alle vet at innbruddstyvene er uproduktive mennesker, som bare fortærer hva andre har produsert.

Går vi så over fra innbruddstyven til f.eks. ligningssekretæren, så sier vi straks at denne hører til blant dem som yter tjenester, – til vanlig nyttige tjenester.

Sammenligningen med innbruddstyven halter når det gjelder å sammenlikne hva nytte de begge gjør, men den halter slett ikke når det gjelder å få slått fast hvorvidt de begge bare fortærer hva andre har produsert.

Som det er med ligningssekretæren, slik er det med samtlige av våre immaterielt sysselsatte mennesker. De er med å yte tjenester, nyttige tjenester, men de er forbrukere av den produksjon som andre har skaffet til veie. Dermed er de en ugift, en belastning på samfunnets driftsregnskap. Forsåvidt kan dette også sies om de som produserer, f.eks. bonden og fiskeren, men disse yter i regelen så mye mer enn de selv forbruker at de på den måten øker fellesskapets forråd av produksjon.

Jeg tør hevde at den uttrykksmåte

som benyttes er sterkt egnet til å vilde. Og ikke bare det. Jeg tror uttrykksformen skriver seg fra en vurderingsmåte som nok ligger til grunn for oppstillingen av offentlige budsjetter i det hele.

I våre private bedrifter og næringer settes budsjettene opp etter en ganske annen vurdering. Her snakker man aldri om produksjon av varer og tjenester. Her vet man at hele kontorstaben, selv om den aldri så mye yter tjenester, så skal dens forbruk betales og belastes vareproduksjonen. Hva den koster bedriften skal kalkuleres inn i vareprisen. Det ville nemlig aldri bli orden og oversikt i et eneste privat regnskap dersom man førte opp kontorpersonalets lønninger som inntekter for bedriften.

Våre offentlige budsjetter bygger således på en fullstendig falsk og misvisende vurderingsmåte sett i forhold til hvorledes budsjettene settes opp i våre private bedrifter.

Våre private bedrifters regnskapsoppstillinger bygger på det dobbelte bokholderis prinsipp. Det slår ikke feil. Alt stemmer med den faktiske tilstand. Det dobbelte bokholderi lyver ikke.

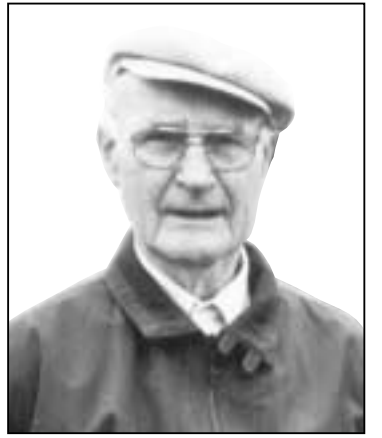
Skulle vi så kunne anvende samme metode når våre offentlige budsjetter stilles opp, ville vi sannsynligvis straks få se syner. Det ville uten tvil straks komme for en dag at vi har dundrende falske budsjetter. Våre offentlige budsjetter bygger f.eks. på alle slags inntekter hva enten de skulle komme fra kolportørvirksomhet av pornoblader eller de kommer fra tomatproduksjonen i et veldrevet gartneri. Forskjellen er at det siste øker vårt forråd av virkelige inntekter. Det første bare forbruker av inntektene. Jeg sa pornolitteratur. Det skal gjelde all øvrig litteratur også. For i et riktig oppsatt budsjett, bygget på oppgaver fra det dobbelte bokholderi, kan vi ikke føre opp distribusjonen som annet enn utgifter på produksjonen. Vi kan ikke operere med distribusjonsinntekter. Like lite kan vi operere med noensomhelst inntekter fra våre immaterielt sysselsatte og så mye annet. Gjør vi det setter vi opp et helt upålitelig budsjett, et budsjett som skjuler de faktiske forhold.

I våre offentlige budsjetter gjør man inntekt til utgift og omvendt ettersom det passer og så beskatter man like snart utgiftene som inntek-

tene. Vi kaller produksjon det som ikke er produksjon, og vi uttrykker oss på en slik måte at selv unge gutter og jenter i skolene sitter og lurer på om det går an å produsere springmarsjer til vasken for å væte svampen. Ja, for det må da vel være å produsere tjenester, eller hva?

De faktiske forhold er at politisk settes hele vår eksakte regnskapskunst ut av spill og ut av kraft til fordel for helt vilkårlige og konvensjonelt vedtatte normer for offentlig budsjettering. I praksis får vi således aldri vite hvor landet står økonomisk, regnet ut fra pålitelig bokføring. Dette ikke så mye ut fra rådende politikk som ut fra et fullstendig manglende syn for helhetsøkonomien, – totalitetstilstanden.

I våre private næringer vet vi at pengene og kredittene skal være der for å måle vår reelle og skapende produksjon av produkter. Tjenestene ytes. De produseres slett ikke og kan følgelig heller ikke kalkuleres uten tilknytning til varene. Dette overser vi i våre offentlige regnskaper. Budsjetteringene settes opp som om det var revnende likegyldig hvor og fra hvem pengene kommer. Følgene av dette blir at vi får en vanvit-

tig skattepolitikk. I korthet går det ut på å sope sammen mest mulig tall til våre offentlige kasser. Og med loven i hånd jakter vi på dem som ofte med rette, forsøker å berge seg selv. – De private har kunnet ha pålitelige regnskaper hele tiden. Det offentlige har det ikke.

I mangel av et sant samfunnsregnskap, bygget på den riktige vurdering av varer og tjenester, kan det til sist bli meget vanskelig å mestre utviklingen. Det er ikke uvanlig at økonomisk bankerott kommer på samtidig med vareoverflod. Dermed er den økonomiske selvmotsigelsen komplett.

I vårt land er vi så avhengige av verden der ute. Vi kan ikke blande oss opp i hvorledes andre land bruker sitt bokholderi. Men dette kan ikke i lengden unnskyldes, at vi selv ikke skal erverve oss riktige uttrykksformer og vurderinger når det gjelder vårt eget lands økonomiske tilstand. **a.r.**

Toppmøte i Praha

Av Svein Otto Hauffen

De nærmeste dagene vil verdens oppmerksomhet fokusere om Praha. Amerikanske jagerfly i luftrommet over hovedstaden og svarte luksuslimousiner med politiskorte som dominerer gatebildet – kan forutsees frem mot denne weekend; mens NATO-toppsjefer setter hverandre stevne, i «Den gyldne stad». Ved det internasjonale toppmøtet vil Praha bli erklært i unntakstilstand. Intet overlates til tilfældighetenes spill, ved dette kjempearrangement. Her vil bindende avtaler og avgjørelser bl.a. om den andre utvidelsen av millitæralliansen bli tatt. 2500 offisielle gjester forventes. Blant dem 46 stats- og regjeringssjefer som blir pyntelig fordelt i diverse topphotellers luksussuiter. Med president Georg Bush sentralt residerende i det jettestore Hilton hotellet. Når Georg skal transporteres kan flere komme ut å kjøre. Han krever 50 biler rundt seg! Megalomanien har mange former.

Forventningene ledsages av høy spenning. Bl.a. er dette første gang NATO-topper møtes bak det før kalte jernteppet; og i et av de førfiendtlige Warshavapakt-land. Hovedformålet er 1) Beslutning om nye medlemskap i NATO. 2) Nydefinierende avklaringer om alliansen og dens fremtidige politikk. Det forventes også gresshoppesvermer av forstyrrende og uønskete elementer.

Ti kandidater forventes å delta ved medlemskapskonferansen for denne NATO-utvidelse. Hvem som får tilsagn bestemmes av regjeringssjefene. Et bredt spektrum av demonstranter og protestgrupper fra ytterste venstre til det høyreekstre, imøtesees. Fortrinnsvis anarkister, Nato- og globaliseringsmotstandere især. Det antas at mellom ti- og tolv tusen vil prøve å gjøre seg gjeldende. Men ca 12.000 politifolk er beredt til å gi en varm velkomst, ved ufredelige demonstrasjoner. Forrige storkonfrontasjon fant sted ved det internasjonale verdensbank- og globaliseringstreffet for to år siden. Anarkistenes talsmann i Tsjekkia, Petr Zaraz sier at: «40 protestaksjoner har vi forberedt, men ingen voldelige. For tilreisende kan vi ikke garantere, og dermed heller ikke utelukke at våre folk kan trekkes inn i voldsaksjoner». Tsjek-

kias politipresident Jiri Kolar innrømmer at politiet forrige gang ble overrumplet av aksjonistenes voldelige utfall, men at det var første og siste gang. Klok av skade er politiet denne gang rustet til tennene. Avisbilder av innbildte politifjes tyder på at de vil bite fra seg ved voldsangrep; så her legges nok ingen fingre imellom, om køller brues. Tre tusen blir utrustet med bl.a. hjelmer og skjold. Spesialutstyr som tåregass, vannkanoner etc. blir også for hånden. «Så dæm må itj prøv sæ!» som trønderne ville si. Noen ville kanskje heller si som min gamle lærer Berg på folkehøgskolen gjerne sa, når urostiftere røk i tottene på hverandre: «De må bærre slåss kara! Dokk hi itj nå å vårrå forlikt om!» Erfaringsmessig rettes protestaksjoner med maksimal aggresjon mot symbolene for amerikanismens materialistiske ukultur – den såkalte Coca-Mc Donald-tradisjonen. Følgelig tilrådes turister og borgere å holde seg unna burger-restaurantene. Vil man gardere seg mot å få knuste neser og utslåtte tenner, bør advarslene tas alvorlig.

Første skritt henimot fullt NATO-medlemskap tok tsjekkerne sammen med Polen og Ungarn, 12.3/99. Tsjekkerne vil især befordre og understøtte den tidligere delrepublikken Slovakias tilstundende medlemskap. Dette ville fsamsvare med de mangeårige fellestradisjoner og dertil med de gjensidige sikkerhetsinteressser. Ti aktuelle NATO-kandidater er: Albania, Bulgaria, Estland, Lettland, Litauen, Kroatia, Makedonia, d Romania, Slovakia og Slovenia.

Skjult lik flugelarvenes hemmelige ganger i gulosten, er Praha invadert av hemmelige agenter fra CIA og andre hemmelige tjenester. Bare i Hotel Hilton skal ca 200 av dem finnes. Georg B. trenger tilsyn. Ifølge den tsjekkiske ukeavisen «Respekt», overvåkes mange mistenkelige personer i byen. Ca 2000 er svartelistet som potensielle terrorister. 1300 berytkede personer fra førnevnte opptøyer nektes innreisestillaelse. Terroristfrykt er forståelig. Praha kan være topprioritert ønskemål nr 1 pr idag. Her er Kongressenteret med 46 av verdens statsoverhoder på ett Brett! Flere enn Bin Laden ville nok hjertens gjerne slippe en ladning bomber over deres forhatte hoder. Bin Ladens ferske trusler mot Tyskland kan være en avledningsmanøver. Mordlysten er utvilsomt på topp. Men – hva hjelper det når også mottiltakene er det? Det er ut-

arbeidet en grundig antiterrorstrategi. rundt om landets atomkraftverker er raketter og antiluftskysts stasjonert. Tilsvarende også rundt Praha. 250 mann fra det amerikanske flyvåpen deltar i overvåkingen av luftrommet over byen osv. AWAC-fly overvåker resten av det tsjekkiske luftrommet. I Praha er 2500 soldater i høyeste beredskap i tillegg til politiet. Større bydeler blir avsperrert – inklusive sentrum. Behersket demonstrasjoner tillates ved fredsplassen (Namesti Miru) og i avgrenste gater. Varehus er spekket av bevæpnet politi og soldater. Folk er kort sakt uønsket nær sentrum. Samtlige skoler og teatre osv er stengt. Kulturlivet stopper opp. Militærveldet og militarismen overtar. Panserbiler ruller frem og vekker minner om Sovjetveldets voldsokkupasjon. Togene tillates maksimalhastighet 30 km/t gjennom byen. Via kringkasting og tv, anbefales folk å holde seg innendørs, eller helst reise ut av byen. God reise!

Praha påstås nå å være verdens mest beskyttede by. Med jagerfly og surrende helikoptre over hodet på overhodene, fristes man til å si: Overbeskyttet! Helikoptrene skal bl.a. fotografere/filme samtlige demonstrasjoner. Overvåking og overprøving viser seg nyttig. Under jernbanelinjen er den første bomben allerede funnet og uskadeliggjort. Og en katastrofe avverget.

Åpningsmøtet ble innledet ved velvalgte velkomstord av president Vaclav Havel. Den korte talen munnet ut i en personlig henvendelse til president Bush som ble minnet om deres tidligere møter og tiltalt av optimistiske ord om fortsatt samarbeide over landegrensene. Bush grep ordet, takket for velkomstord, bekreftet at ønsket om fortsatt samarbeide er gjensidig og vil realiseres også her og nu. Her ville han prioritere en felles NATO-strategi. For det første for internasjonal nedrustning. For det andre for å konsolidere og innsikte alle krefter mot vår felles fiende. Denne er ikke lenger Russland men terroristene. Som ventet gikk han raskt over til sitt yndlingstema: Saddam Hussein. Presiserte at denne nå på den ene eller andre måten skal avvæpnes. Brukte videre mange ord på den gamle historie. Bush har anslått tonen og sannsynligheten taler for at de evige gjentagelsers fraseologi vil gjennomsyre hele toppmøtet. Her er ikke stedet for å gjenta det gamle refrain – men for å sette punktum.

En ny oppklaring må til

Av Anders Ryste

Når vi taler om å forandre samfunnsforholdene, om å skape en ny skole – en ny mentalitet, kommer straks noen og sier: Skal vi få bort fiktivøkonomien, da må vi jo få et pengeløst samfunn. Så skriver man bok om pengeløst samfunn og propaganderer for det. Ære være alle som tenker på åndslivet og skriver bøker, men å skrive om et fremtidig pengeløst samfunn virker på meg som skribentene da gjør et sprang over selve problemet som vi står overfor, kampen mot den falske mentalitet. Ja, er det ikke slik da at alle våre positive forslag til å rette på tingene strander på dette ene; Det kan ikke gjennomføres, eller der sies, du tror at menneskene er gode, eller der sies, kom igjen om 100 år. Var det ikke dette vi sto overfor hele tiden, nemlig en søvngjengerisk og formørket ånd som ikke tålte vårt nye lys? Ble vi hørt, gikk det vel alltid an å diskutere fremtidssamfunnets fasong. Vi blir ikke hørt, derfor består vår oppgave i å påvise virkeligheten og sannheten for menneskene. Vi må få dem til å skjønne at vi har laget oss en økonomi, en gud-soppfatning og et samfunnsliv bygget på lover som strir fullstendig imot virkelighetens bud. Her møter vi overtroen som er verste bøygen vi møter.

Samfunnet er vokset frem til en levende organisme. Om du er aldri

så konservativ, så går du likevel til barbereren på stedet og får hår og skjegg stelt, selv om barbereren er kommunist! Du kan heller ikke ta dine barn ut av skolen selv om du misliker at de har en indremisjonsoverlærer. Du sitter i din stue i vakre stoler som kanskje din argeste fiende har gjort, og du sitter i biler og fly som blir ført av mennesker som du i åndelig mening kan være fullstendig i utakt med! Alt går bra til tross for dette, fordi organismen bare lite lar se forstyrre av dine og mine subjektive meninger. Organismen arbeider hele tiden under mottoet: Innerst inne er der noe som holder alle mennesker sammen, enda de ikke alltid vil være ved det, innerst inne er det som hin nasareer sa: Dere er alle brødre. Dere skal være tjenere for hverandre. Mentaliteten er i utakt med livets oppbygging. Kom i takt med hverandre igjen! Få bort alt som forstyrrer og lager vansker!

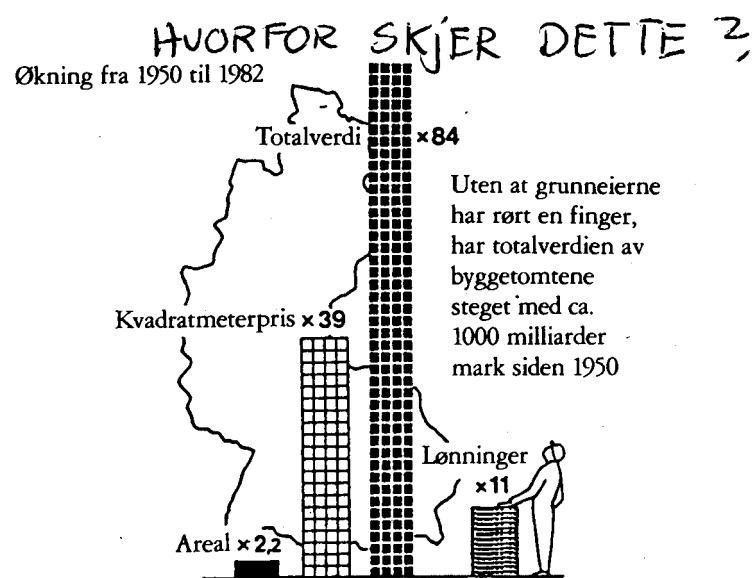
Det er riktig at pengesamfunnet skaper vansker. Visst gjør det så, men ikke pga pengene. Vanskene lager menneskene selv. Russeren Krapotkin var den første som lanserte begrepet, det pengeløse samfunn. På Cuba vil Castro gjennomføre det med makt. Men enhver som vil tenke over spørsmålet, vil skjønne at hva der nå enn forespeiles menneskene, så er veien frem til målet alltid det viktigste. Slik også her. Og veien frem til målet er en gjennomgripen- de oppklaring av tingene slik de fak-

tisk nå er i samfunnet, og så vil alle falske formeninger, all falsk økonomi og politikk måtte forsvinne etter hvert. Makt kan ikke nytte.

Denne mentale kampen kommer vi ikke forbi. Det er dette som er nyorientering i ånd og sannhet, og det er denne kampen forkynnerne fullstendig overser. De vil ikke ta fatt på forholdene slik de er og gjøre sitt til å få rettet opp igjen skuta og frelst mennesket. De fantaserer om noe langt der fremme, og så kan de drive sitt kjøpmannskap uanfektet som før så lenge de ennå er her.

Takket være Dybwad Brochmanns epokegjørende lære om mentaliteten, har vi fått nye midler og våpen i kampen mot fristelsene og forførelsene. Vi forstår så mye lettere maktdyrkeren, han som trenger så mye større stat til å styre over alle, og vi forstår så mye bedre pengepugerne og spekulantene. Vi forstår også så mye bedre kirken og presteskapets rolle i villniset.

Apostelen Paulus har sagt både det ene og det andre, men når han hevder at menneskene har barnekår i tro og livsoppfatning, sier han sant. Menneskene må skifte oppfatning også om seg selv og samfunnet etter hvert som livet utvikler seg. De statstroende, pengetroende og religiøst avgudstroende hevder foreldre og rasgale meninger. Og når de da lager systemer, driver politikk og dyrker gud ut fra sitt avlegse samfunnsbilde, blir det galt for alle. Og

Hvorfor blir tomteprisene stadig mer uoverkommelige?
Hvem drar nytte av dagens system?
Hva bør forandres?

helt galt må det bli fordi de gale er i stort flertall og sitter med makten, dvs de har flertallets primitive tro på sin side.

Nå er det likevel slik at der nyorienteringen ikke rekker frem, der rekker utsettelsen frem. Det er harde bud, sier skøyteleperne når de overgår hverandre i hurtighet. Det er harde bud i livsutviklingen også. Bibelen, vet vi, taler også om hvor mye kjøtt som kan reddes, ikke bare om menneskenes mentale redning.

Oppklaringen av menneskenes og samfunnets dypeste og virkelige interesser har ingenting med propaganda, politikk eller religion å gjøre.

Men den har å gjøre med hvorvidt det skal lykkes å frigjøre menneskene fra båndene til politikk og religion. Erich Fromm har kalt det å klippe navlestrengen frem til en uavhengig og objektiv innsikt og forståelse. Makter vi denne oppgaven, er vi på rett vei.

Partiene, organisasjonene og sentralene hadde sin tid, sektene og religionene likeså, fordi menneskene hadde barnekår også i samfunnsliv. Men i dag krever virkeligheten sitt utav virkelighetens hender, fordi et nytt skjebnedelt, levende samfunn er blitt født på nytt i de levendes tanker.

Et ubrytelig kretsløp?

1. Større omsetning i bankene, mer bankmakt
2. Økende låneopptak
3. Større rentebelastning
4. Høyere renteinntekt til finanskapitalen
5. Overdreven vekst i pengeformuene
6. Dagens utvei: større vekst
7. Økt miljøbelastning og ødeleggelse
8. Krise? Krig? Katastrofer?
9. Sosiale spenninger voksende problemer
Fattigdom, arbeidsløshet, massestreiker, prisstigning, uro, ran, kriminalitet, vold
10. Synkende fortjeneste, synkende lønninger

Livet - - -

ikke. Men det er liv i jentungen min.

Hun skriver vakker skjønnskrift og kan alle de nyeste danser, så hun har anlegg for det konvensjonelle og trivielle. Men hun er også full av påfunn og ideer, og ingen kan beregne de mange innskytelser og viktige fortagender som på en eneste dag passerer hennes tankeliv. Hun ligner altså alle menneskebarn nettopp i dette, at hun har tusen muligheter og sjanser til godt og ondt, til sannhet og løgn, til virkelighet og drøm, til gjentagelse av gammelt og til skapelse av nytt. Men hva det endelig blir til, beror i aller høyest grad på det som hun lærer, opplever, hører og ser omkring seg. På hva ellers? Hvis vi ikke hadde vært beslektet med apene, så hadde vi kanskje utviklet oss altfor originale, så der slett ingen sammenheng var blitt i det hele? Det er altså delvis et gode at vi ligner hverandre og lærer å kopiere hverandre.

Men den som ikke ser livet i en slik liten pike, han må være blind, og den som ikke kan høre virkelighetens og uvirkelighetens røster som kaller og lokker på et slikt lite barn, han må være stokk døv. Er hun ikke også selv et lite sennepskorn? Bærer hun ikke frø i sitt moderskjød, så at den som kunne følge henne tusen år frem, ville se henne som stammor for en forgrenet slekt. Er det kanskje ikke sant dette, at livet er stammen, og at vi er grenene. Våre barn er knoppene på disse livets grener. Det er derfor at sennepskornets tro, dvs.

Fredsmarsjen

Det norske initiativet for å lage en fredsmarsj i Israel og Palestina, som ble omtalt i forrige Alternativt Nettverk, får stadig større oppslutning. Nå dannes det aksjonskomiteer i en rekke land, mange organisasjoner gir nå sin støtte, og enkeltmennesker strømmer til for å bidra til å realisere dette. Mens marsjen først og fremst var tenkt i høst er den nå planlagt gjennomført i februar/mars. Ta kontakt om du vurderer å delta i fredsmarsjen, eller om du vil støtte på andre måter.

Info: www.humanrightsmarch.org
tel. 23 01 03 42

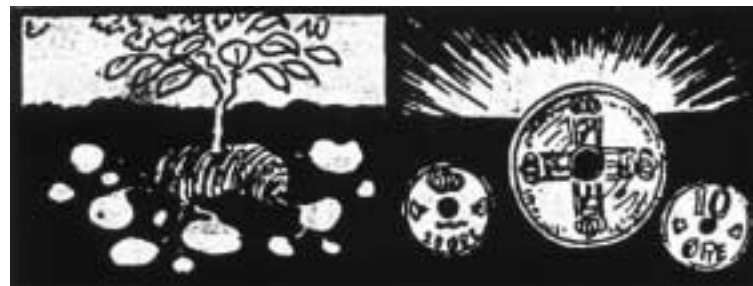
(Fra Alternativt Nettverk
mai 2002)

En organisk-holistisk tankemodell

I løpet av det 19. århundre fikk vi en markert forandring i det intellektuelle miljø i Europa. Det nye er den dominerende plassering den biologiske tanke får innen den vitenskapelige rangorden. Denne tanke er den nye kraft i Europas åndsliv.

Brochmann stod midt oppe i denne åndsstrømning. Den biologisk-organiske tankegang var for ham sannheten. Den visket ut de tilfeldige grensene mellom de forskjellige former for organisk liv som den gamle naturvitenskap hadde bygd opp. Og den gjorde livet til en sammenhengende og uavbrutt strøm, uten atskilte arter.

I overensstemmelse med denne oppfatning hevder Brochmann om det tanke-system han forfekter, at dette ikke er: «... mitt system, men et *universalt, biologisk, dynamisk system*, som er minst like virkelig som våre egne organismer og som tyngdelov og radiobølger. Altså et autonomt system som selv skriver sine egne lover...» Kreftene i det or-

ganiske system virker uansett om mennesket erkjenner dem eller ei, og de lar seg ikke trosse uten at det får skjebnesvangre følger.

Den viktigste forutsetningen for å klare seg i livskampen var derfor bevisst innordning under livslovene, mente Brochmann. Følgelig var han meget interessert i å nå fram til eksakt erkjennelse av lovene i den organiske siden av virkeligheten. Spesielt var han interessert i lovmessigheten på det åndelige, idemessige plan. Og som vi så i forrige avsnitt, var dette en del av den organiske totalitet – forbeholdt mennesket. Den øvrige natur er uten ånd. Men hos mennesket omtransformeres livskraften til åndskrefter, idekrefter. Og ett av Brochmanns viktigste aksiomer er knyttet til denne forvandlingsprosessen. Når livskreftene forvandles til ideer og tanker, så bevarer de sin dynamiske, selvvirksomme og lovmessige karakter. Og de «...» forfølger lignende syntetiske helhetsinteresser og hensiktsmessige formål og formasjoner som i den øvrige organiske natur». Dette er en selvsagt forutsetning når han studerer hvordan disse kreftene uttrykker seg i det kollektive liv.

Ved hjelp av dette aksiomet om alle tings samhörighet, er det han får sin holistiske modell som legitimerer bruk av analogier og allegorier i forskning og som gjør det mulig å slutte fra et nivå til et annet.

Han mener han har støtte for denne modellen i Bibelen. Med sin grundige, men spesielle bibeltolkning kommer han nemlig frem til den oppfatning at Kristus vil lære oss å se alt i sammenheng. F.eks. så må det forstås konkret, mener Brochmann når Kristus oppfordrer «... oss mennesker til **nye å betrakte himlens fugler og markens blomster, hvorledes de vokser**. Frelseren vil, sier han «... at vi skal betrakte naturen og lære av den, sammenligne og allegorisere som han alltid selv gjør». «Kristus ... var naturforsker», konkluderer han.

Som en forlengelse av at Kristus sier: «Et godt tre kan ikke bære ond frukt», så fortsetter Brochmann: «... et ondt samfunnstre kan ikke skape kristne individer». Og han mener at disse to tesene nettopp sier det samme om to ulike nivåer i skaperverket. De er begge uttrykk for den samme livslovmessighet i det organisk-holistiske skaperverket!

Alternativt Nettverk 02-5:

Sjelebevissthet og menneskelig identitet

Hvem er du? Hva er du? Hvor befinner du deg? Hva motiverer dine handlinger? Hva er ditt høyeste ønske? Hva er din dypeste frykt? Er du tilfreds? Hva er viktig for deg, og hvorfor?

Av Osiris Montenegro

Noen mennesker unngår å stille seg selv disse spørsmålene. Noen aksepterer andres løsninger, og kun noen få ønsker å finne sine egne svar. De i den siste gruppen har tradisjonelt gått under betegnelsen «åndelige», mens den andre gruppen som fokuserer på det materielle har blitt kalt «verdslige». Hva skyldes det at menneskeheten alltid søker etter noe? Enten det er materiell eller åndelig oppfyllelse er det en søken etter å utvikles, å ekspandere, å oppnå mer. Hvorfor? Formålet med denne artikkelen er ikke å komme med svarene, men å engasjere deg i å starte en kontinuerlig prosess for å bli oppmerksom på dine egne verdier, meninger, og hva du tror på. Artikkelen tar utgangspunkt i modellene til Ken Wilberg og HS Almaas angående hva det er å være menneske.

Hvis man bare søker åndelig opplysning og ekskluderer familie, karriere etc, eller man søker et materielt liv, og utelater indre utvikling, kan man ikke oppnå ekte tilfredshet. Hvis man heller kombinerer det åndelige med det materielle, vil det åndelige menneske i større grad kunne leve og ta del i denne verden.

Menneskeheten har en dyp indre lengsel den ønsker å uttrykke. For noen gir dette seg utslag i en søken etter frihet eller sin sanne identitet (hvem og hva de er, gjenkjenner seg selv) mens andre søker fred, kjærlighet, et godt hjem etc. Noe inni oss vet at det er noe som mangler i våre liv – det er noe som ikke er helt riktig. Hva? Hvorfor?

Det vi leter etter er vår sanne natur, det Almaas kaller vår essens. Tilstedeværelsen av vår eksistens og opplevelsen av å være forbundet med oss selv og alt som er. Vi søker fordi vi har med oss et svakt minne. En følelse av noe vi visste og opplevde en gang, noe sant og ekte om oss selv.

Når vi blir født, er verden vidunderlig og mystisk. Alt er nytt og spennende og vi har en nedarvet nysgjerrighet og glede av å oppdage den. Vi er fulle av liv, spontane, tillitsfulle, kjærlige og i stand til å ta til oss det som blir presentert for oss i øyeblikket. Vi er lidenskapelige til alt, enten det er å gråte, le eller å leke. Vår oppmerksomhet er tilstede i øyeblikket, ikke forstyrret av det neste som skal skje. Kroppen er elastisk, myk, fleksibel, forbundet med seg selv, og mottakelig for stimulans. Voksne derimot er generelt sett lite mottakeli-

ge for stimulus og ofte sansemessig frakoblet. Vi tenker de ulike følelsene istedenfor å erfare dem direkte i øyeblikket. Kroppen blir stiv, hard og lite fleksibel. Tillit blir erstattet av tvil, nysgjerrighet blir til et behov for sikkerhet, glede og tilfredshet forvandles til engstelse og bekymring. Det voksne sinn lever i en verden som er kjedelig og rutinepreget. Lite er friskt, nytt og spennende og alt blir sammenlignet med det vi allerede vet. Lidenskap kan bli til nevrologisk oppførsel uten fred eller tilfredshet. Kun øyeblikk som passerer fulgt av enda mer aktivitet og flere ideer. Gleden over å være levende og følelsen av spontanitet blir borte i alle våre forpliktelser. Den vidunderlige og mystiske verden forsvinner i våre begrensede forventninger. Verden kan ikke lenger åpenbare seg for oss. Vi vet dette. Hva har skjedd med oss i prosessen med å vokse opp?

Etter tiår med undersøkelser og observasjon erkjenner nå moderne psykologi at det som fører til denne forvrengning av vår sanne natur, er følelsesmessige traumer og betingelser nedarvet i vår kultur. Den menneskelige natur har i seg en sterk «drive» til å overleve ved å tilpasse seg og håndtere ulike situasjoner uansett hvor smertefulle de er. Resultatet av dette blir en person som har mistet kontakten med seg selv og den han er. Vedkommende identifiserer seg med sin personlige eller kulturelle historie, med hva han gjør og det som er håndgripelig. Hvordan skjer dette?

I henhold til Ken Wilbers «Spektrum av Bevissthet» kan reisen gjennom livet spores som bevegelse av Ånden gjennom alle nivåer av vår eksistens, hvor Ånden er den ultimate kilde alt springer ut fra.

Når Ånden individualiseres, kalles den Sjelen, eller sagt på en annen måte; Sjelen er den individuelle bevissthet. Almaas beskriver Sjelen som et formløst medium for bevissthet som har visse iboende kvaliteter. Den er levende, flytende, åpen, romslig, intelligent, sammen-smeltende, lysende, mottakelig og grenseløst ekspansiv. Den har klarhet, kjærlighet, medfølelse, styrke, fleksibilitet, vilje, stor tilpassingsevne etc. Sjelen utvikles og vokser gjennom erfaring. Når sjelen identifiserer seg gjennom erfaringen ved å være menneske, vil den først identifisere seg med kroppen, og deretter med sinnet. Utviklingen av sinnet er betinget av en modning av nervesystemet. Den fysiske kroppen lærer å gjenkjenne impulser nervesystemet oversetter som sanser opplevelser og bilder. Sinnet utvikles gjennom evnen til å reflektere og forme impulser til meningsfulle erfaringer. Dette er mekanismen bak de forestilte grensene vi skaper i den opprinnelige tomheten som er sinnets sanne natur. Den grunnleggende grensen mellom Selvet og verden utenfor.

På de tidligste utviklingstrinn oppleves denne grensen som å være mellom innsiden av kroppen og den ytre verden. Herfra, og til bevissthet om Sjelen blir tydelig, blir opplevelsen av Selvet alltid sett i kontrast mot omgivelsene. Deretter separeres sinnet fra kroppen slik at bevisstheten forandres fra opplevelsen av å være en kropp til å ha en kropp. Dette utviklingstrinn er avgjørende for en økende følelse av Selvet, og nødvendigheten av å tilpasse seg omgivelsene. Sinnet splittes i det bevisste og det ubevisste sinn. Alle er-

faringer som truer sinnets eksistens og stabilitet blir det ubevisste; skyggen. En kraft skapt av ubearbeidede hendelser et barn ikke er i stand til å absorbere. Det er utenfor rekkevidden av denne artikkelen å utforske betydningen og dybden av denne grensen. Det er imidlertid nødvendig å forstå at det ubevisste sinn filtrerer alle nye erfaringer med seg selv og verden. Det som blir igjen er hva folk flest identifiserer seg selv med: Et idealisert (for den ekskluderer skyggen) selvbylde, en stiv og statisk forestilling om Selvet som er uten kontakt med det ubevisste, kroppen, sjelen og til slutt også Ånden. Siden vår sanne natur er Sjelen, beholder vi minnet om den fordi den er hvem og hva vi egentlig er. Det er dette skjulte minne som motiverer vår søken etter sannhet og tilfredshet i vårt liv.

Vi kan erkjenne smerten ved å ikke være i kontakt med oss selv når vi ser på den «normale identitet» også kjent som vårt ego eller vår personlighet. Kjernen i denne mentale struktur oppfatter seg selv som en separat enhet som stammer fra hendelser fra fortiden, opplevd som smertefulle, fornøyelige, gode eller dårlige. Disse opplevelsene er filtrert gjennom verdier og trossystemer vi har fått fra våre foreldre og fra vår kultur. For de fleste av oss er målet i livet da å overleve, være i live så lenge som mulig, være lykkelige og trygge. Hovedstrategien for å oppnå dette er jaget etter materielle goder. Når vi snakker om menneskelig lidelse, er det derfor snakk om en misforstått identitet. Istedenfor å kjenne oss selv og vår sanne natur, identifiserer vi oss med en forvrengt og betydelig redusert opplevelse av vårt potensiale.

Denne personligheten er en mental struktur som er en del av den naturlige utviklingen av sinnet. Den er nødvendig, da den ideelt sett er en brobygger mellom den indre og den ytre verden og det spirituelle med det fysiske. Personligheten er en funksjon av Sjelen, slik at den skal kunne fungere i verden. Den gir Sjelen mulighet til å identifisere seg med kroppen, å reagere på indre og ytre stimuli slik som sult, fare, hete, kulde, tretthet etc., erfaringen med å kunne styre seg selv, evnen til å se ting i sammenheng og å lære av erfaring. Problemet er at personligheten ikke er i kontakt med Sjelen, og heller enn å oppfatte seg selv som en del av et større hele, eksisterer og fungerer den som en separat enhet og etterligner de grunnleggende kvaliteter Sjelen har. Hvorfor skjer dette?

Våre forfedre og vår kultur har i stor utstrekning ikke vært i kontakt med den spirituelle dimensjonen, med erfaringen av sann eksistens og tilstedeværelse. De var kun i stand til å reflektere tilbake til oss det de var bevisst på: Sinnet har en kropp som er adskilt fra resten av skapelsen. Da vi kun er i stand til å oppfatte det ytre gjennom våre fysiske sanser, var det kun en måte å bli kjent med vår indre natur på, nemlig å sørge for å holde kontakt med den slik at den ble næret, pleiet og speilet tilbake til oss. Da vi ikke klarte det, mistet vi kontakten med den, og vil tilpasset vår levemåte slik at den ytre verden var det eneste som var virkelig for oss.

Personlighetens identitet føles som et hardt skall uten noen materie. Den eksisterer ved kontinuerlig å reagere på – og engasjere seg i ulike typer aktivitet. I dens kjerne befinner det seg en skrekkinngytende frykt for ikke-eksistens og død. Dens aktivitet er et smertefullt forsøk på å håndtere, tilpasse seg og å prøve å fornekte dette. Alt personligheten vet er hvordan den skal overleve. Dens struktur er ferdig når vi er mellom 3 og 7 år, og den verken vok-

ser eller modnes såfremt vi ikke får kontakt med noe som er virkelig, nemlig vår essens. Dette betyr at den voksne og sofistikerte personen vi «tror» vi er, egentlig er erfaringer fra barndommen, satt sammen for å holde oss i live. Voksne er opptatt av å tilfredsstill sine grunnleggende behov for å kunne opprettholde denne konstruerte, falske identiteten. Behovet for å bli elsket, bli sett, vite at vi er bra nok, verdighet etc. Alt dette er betinget av en viss aktivitet fra det som er utenfor oss selv. Voksne reagerer ofte som barn når de ikke får det de vil ha. Blir du såret, sint eller skuffet når ting ikke blir slik du ønsker? Kan du eksistere uten en indre dialog, eller uten å kommentere det som skjer? Kan du føle fred og tilfredshet selv om ikke alt dreier seg om dine behov? Kan du virkelig? Kan du være rolig, avslappet og tilstede i kropp og sinn? Opplever du verden som vennligsinnet?

Helbredelsen av vår lidelse, og opphøret av aktivitet uten at sinnet er involvert, krever at vi gjenopptar forbindelsen med erfaringen av sann eksistens, samt en integrasjon av alle de ulike aspekter av oss selv. Nemlig alt ubevisst materiale og kroppen med alle dens spenninger som et resultat av panseret vi har bygget rundt oss selv for å unngå å bli såret. Reisen inn i helheten modner personligheten, som igjen tillater Sjelen å få tilbake innflytelsen på våre erfaringer. Ved å være åpne for det kan vi finne tilbake til de essensielle kvalitetene vi har i oss. Hvis vi f.eks. opplever å bli såret, vil medfølelse oppstå. Blir vi redde og bekymret, vil vi føle en indre tillit. Det er mange måter Sjelen vår kan respondere på livets ulike situasjoner. Alltid fra et sted som er oss, ekte og spontant i øyeblikket. Ikke ved å filtrere alt fra fortiden og automatisk reagere på den eneste måten personligheten kjenner til.

Den indre reisen mot helheten dreier seg om mer enn å helbrede våre tankemønstre og følelsesmessige sår. Det er også å engasjere seg i åndelige øvelser for å utvikle en indre subtil oppfatningsevne som forbinder den fysiske og den ikke fysiske verden. Slik som intuisjon, indre syn- og hørsel og evner som utvider bevisstheten utover det som kan forklares rasjonelt. Det er mange metoder for helbredelse av personligheten. Ulike typer meditasjon, øvelser for å øke kroppsbevisstheten, øvelser for å observere seg selv, utvikling av vår tilstedeværelse, gjenoppta kontakten med vår medfødte nysgjerrighet etc. Reisen er lang og eventyrlig. Belønningen er juvelene av vår essens. Et modent og velutviklet menneske vil verken identifisere seg med eller overreagere på det som måtte oppstå slik personligheten gjør, og allikevel være i kontakt med denne delen av seg selv. Han ser seg selv som bevisst tilstede, og hans handlinger er ansvarlige, ekte og ærlige. Han lever et liv i tjeneste for andre fordi han vet at han ikke er atskilt fra dem.

Osiris Montenegro, opprinnelig fra Costa Rica, har praktisert holistisk healing siden 1988. Hans bakgrunn er innen psykosyntese, kinesisk medisin, forløsende bodywork, soneterapi, EMF-healing (elektromagnetiske felt), blomsteressenser m.m. Han er regelmessig i Norge, og tilbyr både individuelle timer, og kurs i «Soul Awareness» og «The Flower of Life – Merkaba meditation». For informasjon, ta kontakt med Marie Offenbergs på tlf. 33 13 08 31 eller 932 94 127.

Ansvarlig lesning: H.S. Almaas: Elements of The Real in Man, The Elixir of Enlightenment. Ken Wilberg: No Boundaries.

Krigstrommer

Den nye verdensorden

Af Bjarne A.

Krigshysteriet i USA synes ikke at kende nogen grænser. Der går næppe en dag uden, at selveste landets præsident eller en eller anden højt rangerende regeringspolitiker fortæller verden, hvor vigtigt det er, at Præsident Saddam Hussein og hans styre bliver sat ud af spillet i en præventiv krig.

US-administrationens begrundelser er, at Saddam Hussein ikke vil afstå fra at fremstille masseødelæggelsesvåben, at han ikke vil lukke FN kontrollører ind og, at han udgør en fare og en permanent trussel mod sin del af verden (Israel!).

Alt dette kan til enhver tid afvises som rent hykleri, eftersom USA er den største fabrikant af atomare og bakteriologiske udryddelsesvåben. Hverken Israel eller USA har nogensinde tilladt, at FN-inspektører blev lukket ind i netop deres lande. Israel, der illegalt har sat sig i besiddelse af ikke mindre end 450 bomber med atomsprænghoveder, udgør den største fare for sine naboer.

Selvfølgelig har Israels enorme arsenal af atomvåben ikke afstedkommet så meget som et pip af kritik fra hverken europæiske eller amerikanske valgte politikere eller mediefolk. Ifølge gældende, amerikanske lov, skal enhver hjælp til Israel indstilles, hvis det kan påvises, at landet har konstrueret kernevåben i strid med de aftaler, Israel har indgået med USA.

Den jødisk ejede avis «New York Times» har uden omsvøb meddelt, at det allermest afgørende er, at Irak bliver afvæbnet, hvad angår ukonventionelle våbentyper – de såkaldte masseødelæggelsesvåben. Med andre ord, er det som «New York Times» ønsker, men som avisen ikke åbent tør sige, et Mellemøsten, hvor kun et land besidder kernevåben, nemlig Israel. Noget sådant ville sætte Israel i stand til, konstant og ubegrænset, at dominere sine naboer i den arabiske verden.

Etnobombe

Hvor om alting er, så er det Israel og ikke Irak, der på højtryk fremstiller biologiske våben, der kan dræbe irakere, medens israelere skulle overleve samme våbentype. Den 15. november 1998, fortalte londonavisen «The Sunday Times», at Israel var i færd med at udvikle en såkaldt *etnobombe*. Verden fik ved samme lejlighed at vide, at israelske videnskabsmænd, med den bombe, prøvede at udnytte *nogle medicinske fordele*, som det hed. Sprængladningen skulle indeholde nogle dødelige mikroorganismer, der kunne identificere hhv. jøder og ikkejøder.

Disse organismer skulle således kunne identificere en jøde og holde denne uskadt i kraft af, at han eller hun, rent arvebiologisk, bærer et gen, som arabere og andre ikke-jøder ikke har i deres arvemasse. – *Hvem taler om holocaust og folkemord?*

Ærlig jøde

En tidligere, israelsk efterretningsofficer, Victor Ostrovsky, har offentligt indrømmet, «at der næppe findes et eneste, kendt eller ukendt, kemisk eller biologisk våben, som ikke fremstilles i Israel. Mellemøstens store trussel er Israel, og ikke Irak. Alt, hvad der kan kaldes masseødelæggelsesvåben, befinder sig i Israel. Israels 450 nukleare våben er, ifølge Ostrovsky, langt flere end landet behøver som afskrækkelsesmiddel. Israel har ballistiske missiler og bombemaskiner, der kan nå Moskva. Landet er verdens fjerde eller femte største atommagt, og det eneste landet i Mellemøsten, der vedvarende nægte at underskrive en *atomar ikke-spredningsaftale*.

Konfliktens rod

Takket være den israelske ekspansion og terrorisme, den israelske, internationale agitation, er en gennemgribende og altødelæggende atomar konflikt i Mellemøsten nu blevet en konstant og nærværende trussel, som kan iværksættes af religiøse galninge eller zionistiske fanatikere. En sådan krig vil blive styret af Ariel Sharon, krigsforbryderen, hvis synderegister strækker sig lige fra massakren på palæstinensiske civile i 1953 til massakrerne i Sabra og Shatila i 1982, til massakren i Jenin i år – og ikke at forglemme – denne måneds angreb på civile huse og lejlighedskomplekser, som åbent er blevet indrømmet af Israel. Og de foregiver stadig at være uskyldige lam, der først og fremst har Europas og USA's interesser på sinde.

Vore «fordele»?

Hvilken gavn har vi hvide mennesker i Europa og Amerika så haft af vores kærlighedaffære med Israel, efter lindt at have adlydt ethvert vink fra denne forbryderstat gennem mere end et halvt århundrede? Israel har vedvarende nægtet at trække sig ud af palæstinensisk og syrisk territorium, der har nægtet at adlyde såvel FN's som USA's påbud og resolutioner, det har anskaffet atomvåben, det har gennem mere end 50 år oprådt som grov og skrupelløs aggressor mod sine naboer, har saboteret europæiske og navnlig amerikanske relationer med andre mellemøstlige lande, og glemmes skal det heller ikke, hvem der bombede det amerikanske efterretningsskib, USS Liberty, under seksdagerskrigen i 1967.

Hvem tør kritisere?

Hvad sker der med de få af os, der tør kritisere og afdække de skurkestreger, der i skrivende stund udføres i Israels hellige navn? I 1995 var der en israelsk tv-chef, der offentlig foreslog at snigmyrde den afhoppede, jødiske efterretningsagent Ostrovsky, fordi han angivelig var «förræder mod Israel»?

En anden episode, der med al mulig tydelighed viser, hvordan enhver kritik af Israel ikke alene undertrykkes, men ligefrem forfølges: To redaktører på avisen «New York Dispatch», blev i år fyret for at have mod til at omtale den israelske terrorisme og landets undertrykkelsesmetoder i den israelsk-palæstinensiske konflikt. Horribelt at tænke sig, at i et land som USA, der er så stolt af sin egen ytringsfrihed, kan alene det, at turde omtale Israels forbrydelser i Mellemøsten, medføre fyring af to avisredaktører.

Er der en løsning?

Lige nu, hvor Saddam Hussein gør alt, hvad der står i hans magt for at nedtone ethvert tiltag til krig, hamrer den vestlige verdens overhoved, Præsident Bush på sine krigstrommer, og Israel ligefrem bønfaller NATO om at stationere titusindvis af sine soldater ved sine grænser, melder spørgsmålet sig sikkert hos mange af os her i Vesten: *Findes der overhovedet en løsning på det mellemøstlige problem – kan den konflikt standes, der har varet lige siden staten Israels oprettelse i 1948 – er det hele ikke bare et problem, vi må og skal leve med – et problem, der kun kan eskalere i takt med, at guds udvalgte får større og større magt og indflydelse i verden?*

Hvis vi for alvor ønsker fred i Mellemøsten (fred i verden!), og hvis vi af hjertet ønsker at undgå, at en regional konflikt skal udarte til et atomær konflikt, så bør vi måske, før vi giver os i kast med noget som helst andet, slå ind på en retorik, som en fransk ambassadør anvendte i sin omtale af Israel, på et konvent i England for et par år siden, idet han sagde: «... *Israel, dette lille, beskidte land, der bringer os på randen af Tredje Verdenskrig*».

Denne franske ambassadør er ikke den eneste hvide vesterlænding, der er vågnet eller er ved at vågne. Over hele Europa og Amerika findes der politikere og skribenter, der tager til orde mod *den israelske syge*, der udmønter sig i ubegrænset aggression og folkemord. *Hvide mennesker over alt på kloden er begyndt at se, hvor kimen ligger til så at sige alle de problemer, vi slås med lige nu. Du bør slutte dig til os – før det er for sent!*

Etter Johannesburg

Mens miljøkonferansen for verdens topledere i Rio i 1992 ble epokegjørende var Johannesburg en skuffelse. Kampen sto mest om å unngå altfor store tilbakeskritt. Det klarte forhandlerne – heldigvis. Hovedprinsippene fra Rio ligger fast. Vi har fått et nytt tiår der vi sammen skal gjøre ord til handling og snu utviklingen i mer bærekraftig retning.

Forøvrig kan vi glemme Johannesburg. Det er lenge mellom hver gang slike konferanser blir historiske. Første gang «miljøet» sto på dagsorden i Stockholm i 1972, handlet det om lokal forurensning – først og fremst miljøgifter fra industrien. Den gangen var problemene enkle og løsningene teknologiske. Vi kunne bare overlate det hele til ingeniørene.

20 år etter hadde de stort sett klart å sette rensedingser på piper og rør. Men i mellomtida hadde forskere, pressgrupper og politikere innsett at miljøet fortsatt var truet. Nå handlet det om transport og energibruk, handel, mønsteret og veksten i forbruket, overutnyttelse og skjevfordeling av ressur-

ser. Det gjør at vi alle er en del av problemet og må være en del av løsningen (men uten at noen skulle måtte ofre mye mer enn andre). Miljøutfordringene er sammensatt og globale. Løsningene er sosiale, økonomiske og politiske. Det har gjort det mye vanskeligere å bli enige. Oppgavene kan ikke løses uten forpliktende internasjonale avtaler eller nasjonale strategier, men heller ikke uten frivillig innsats fra hver enkelt av oss.

Det viktigste vi har fått ut av toppmøtet i Johannesburg, er at regjeringen har lovet oss en nasjonal strategi for bærekraftig utvikling – Nasjonal Agenda 21. Det innfrir et 10 år gammelt krav fra miljøbevegelsen. Vi ønsker oss en samtale om hva slags samfunn vi vil ha. Hvordan Norge og nordmenn skal møte miljøutfordringene og unngå å undergrave våre egne og menneskehetens livsbetingelser ytterligere. En slik samtale handler om livet vårt, hverdagen vår og utviklingen i lokalsamfunnet.

Kristen Ulstein

Familiestrukturen er ideell

«Drivkraften i livsgartnerens have er skapergledden»

BDB

BDB så på den pedagogiske situasjonen som et veldig spill av sjelekrefter i bevegelse. Menneskene har uante muligheter, men de er ført på avveie av det som de selv har skapt. Omsorg for framtida og evne til samhold uten *ytre tvang, riktig erkjennelse av virkeligheten* vil gi den enkelte trygghet uansett øyeblikkets skiftende forhold.

BDB så det *levende, dynamiske, fleksible og spontane sinn* som et ideal i sine medmennesker. Likeså så han på evne og leve og orientere seg i menneskesamfunnet som avgjørende. Han kalte det for *evne til sossibilitet*. Rollelæring og konvensjoner var han i så måte imot.

Mosse Jørgensen sine bestrebelser for å starte en klasseløs skole uten konkurranse, og hvor elevene bestemmer oppfatter jeg som et skritt i retning av en skole i BDBs favør. I et slikt klassemiljø kan fami-

liestrukturen få rotfeste. Dette er ideelt fordi familiestrukturen bærer i seg muligheten for utfoldelse av alle sider i barn og unges natur. I nevro-pedagogisk forstand betyr dette:

1: Bevissthetskraften, den første ressurs får den nødvendige spontane utvikling. Den kraften er problematisk i dagens skoler (står bak atferdsproblemer).

2: Hjernens kunnskapssenter, dvs. evnen til å tenke lineært, årsaksrettet og analytisk får utfoldelsesmuligheter.

3: Ikke minst får hjernens verdiressurser, dvs. får evne til å vurdere hva som er sant, rett, riktig og betydningsfullt utfoldelse. Kort sagt: Lykke til Mosse Jørgensen!

Astrid Strømme

Ecovillage Living

Redigeret af Hildur Jackson og Karen Svensson
Gaia Trust/Green Books, 2002
www.green.co.uk,
180 sider A4-format
med 400 farvefotos og plancher.
Kr 200/euro 26,95.

Her er inspiration til og beviser på en ny global livsstil og livsholdning. Med eksempler fra hele verden dokumenteres, hvordan det globale nettverk af økologiske landsbysamfund er med til at fremme bæredygtig udvikling. En udvikling hvor menneskers liv – privat og fælles – opleves og praktiseres indenfor tre dimensioner, tre områder: den økologiske dimension (menneskets omgang med naturen for at opretholde et liv i det fysiske); den sociale dimension (kommunikation, omsorg, sund levevis m.m.); den kulturelle, åndelige dimension (kreativ og personlig udvikling, religion, hvordan opstår vores verdensanskuelse og vore holdninger og meninger). Bogen præsenterer de mest synlige beviser på, at en ny kultur-impuls er under udvikling overalt på jorden.

Thomasevangeliet for vår tid

Den etablerte kirken har greid å gjøre alt som smaker av «gnostisk» til noe negativt uten å si noe nærmere om hva det ligger i dette mangetydige beget. I denne såkalte «søppelsekken» putter de Thomas og andre evangelier som ikke er med i Det nye testamentet.

Av Svein Woie

Nyere forskning viser at Thomasevangeliet ikke kan plasseres i Det nye testamentet. Thomas er ikke mer gnostisk enn Johannesevangeliet. Når dette urdokumentet i likhet med Q-kilden ikke nevner Jesu lidelse og død, skyldes det at frelsen ikke er knyttet til et kors, men til alt Jesus sa og gjorde. Utfordringen i dag er å finne tilbake til den filosofi som Jesus forkynte.

Notto Thelle skrev en innsiktsfull og interessant artikkel om Thomasevangeliet i en tidligere utgave av «Alternativt Nettverk». Han undrer seg over hvorfor dette evangeliet er blitt en bestselger. Og han finner forklaringen i at det å søke Gud har med selverkjennelse å gjøre.

Hos Thomas finner man et optimistisk menneskesyn med sine ord som lysmennesket og veien til et gudsrige som er inne i oss. Men han savner Jesu lidelse og død. Og i den forbindelse peker han på at gnostisismen «bortforklarer gjerne Jesu li-

delse og oppstaldelse som noe uvirkelig». Der mener jeg Notto Thelle faller i den grøften som er typisk for en del av forskningen i dag – særlig i Norge – men som ikke deles av forskningen i USA og i Tyskland. «Gnostisk» er blitt en «søppelsekk» der man putter skrifter som ikke passer inn i det tradisjonelle bildet av Jesus. «Gnostisk» er et flertydig begrep både innen religion og filosofi. Og selv innenfor den kristne bevegelsen som ble beskyldt for «gnostisisme» og ble definert som kjettere, var det mange fløyer og nyanser. Deres anliggende var å finne en bro mellom tidens filosofi og teknologi, og forkynde Jesushendelsen på et språk som folk forstod. Det dreide seg – som i de andre evangeliene i Det nye Testamentet – om en «oversettelse». Ikke noe annet enn det som teologer i dag bedriver.

Hva med korset?

Thomasevangeliet er ikke opptatt av Jesu lidelse og død. Dette er interessant fordi det kan avspeile et teologisk viktig moment. Frelsen skjer ikke på et punkt, på korset. Hele Jesus gjerning var en frelseshandling. Korset er uvesentlig. Om Jesus hadde druknet i Genesaretsjøen, ville han like fullt vært en frelser – som viste veien til Gud, gjennom innsikt og erkjennelse. Vi finner heller ikke noe om lidelse og oppstandelse som grunnlag for frelse i urevangeliet Q som er en del av Det nye testamentet.

Vår vestlige kristendom er enøyd fordi den bare ser lidelsen og fokuserer på synd og nåde. Både lutheranere og reformerte trenger en ny reformasjon for å åpne øynene mot mysteriet og det uskapte lyset – eller den forvandlende energien som gjør mennesket og naturen guddommelig. Vi trenger ikke se lenger enn til den østlige kirken og ikonene for å oppdage dette. «I et lysmenneskes indre fins lys», sier Thomas, «og det lyser opp hele verden». Men det har tydeligvis blindet telogene.

Det er trolig at den senere tolkning av Jesus død som offerdød ikke

var noe poeng i den tidlige Jesusbevegelsen. Snarere ble denne tolkningen utviklet fra jødedommens offeritter. Og kristendommen levde lenge i nær sammenheng med jødiske tanker. Professor i religion, Marvin Meyer ved Chapman University nevner i boken «The Gospel of Thomas» (s. 6) at en del av motstanden mot Thomas skyldtes at biskop Cyril av Jerusalem forvekslet forfatteren av Thomasevangeliet med en annen Thomas, en gnostisk tilhenger av sketen til manikeerne. Selv om det fantes paralleller mellom Thomasevangeliet og skrifter som manikeerne brukte, ble misforståelsen ikke oppklart da kanon ble fastlagt. Og kirkefaderen Hippolytus av Roma i sin «Avvisning av alle kjetterier» følger opp med motstand mot utsagnene i Thomasevangeliet.

Hos Thomas finner vi ikke noen lære om at verden er skapt av en ond og lavere Gud (Demiurgen) eller at skapelsen er blitt til ved en feiltakelse.

Professor i Det nye testamentet i Heidelberg, Gerd Theissen, hevder i likhet med flere forskere i boken «The Religion of The Earliest Churches» (s. 284-5) at Thomasevangeliet ikke kan kalles gnostisk. Grunnen er at skriftet ikke kjenner til noen annen skaper som er atskilt fra den sanne Gud. Heller ikke finner vi spor av noen doketisk kristologi – at Jesus ikke var et sant menneske, men fremstod i et skinnlegeme. Tvert om sier Thomas i utsagn 28 at «jeg åpenbarte meg for dem som et menneske».

Theissen (s. 258-9) plasserer Thomas på den jøde kristne fløyen, nær de gnostiske kristne. Han hevder at vi hos Thomas finner en utvikling av jødisk visdomsfilosofi som krever en høyere kunnskap. Og han konkluderer med at Thomasevangeliet er en fortsettelse av en radikal kristen bevegelse i en uavhengig form. (se Thomasevangeliet.no for utfyllende lesning og litteratur).

Jesus som filosof

Alle evangeliene gir forskjellige bil-

der av Jesus. Markus viser den lidende Jesus, Matteus holder fram læreren, Lukas legger vekt på Jesus som helbreder og Johannes fremstiller Jesus som en opphøyet seierherre på korset. Men Thomas? Han viser Jesus som filosof. Det var urovekkelige av flere grunner. Den hellenistiske filosofi hadde trengt inn i alle deler av romerriket. Og den tidlige kirken prøvde å distansere seg fra disse strømningene. Filosofi var «farlig». Ikke minst fordi den slo ned hos de gnostiske kristne. Det kristne mangfaldet ble uoversiktlig, og det man kalte «den rene lære» ble nå et krav fra biskopene. De satte en stram ramme om sin religion for å isolere den fra de mange filosofiske og religiøse retninger som var levende i samfunnet. Likevel hadde kirken et problem. All utdanning ved institusjoner skjedde i Platons ånd – selv fire hundre år e. Kr. Allerede syv hundre år tidligere hadde Platon grunnlagt akademier, og det fantes ingen høyere utdanning enn den filosofiske som var knyttet til Sokrates, Platon, stoikerne, epikureerne og lignende. Disse retningene levde side om side ved kristendommen og hadde stor innflytelse i det hellenistiske samfunnet.

Kynikerne strammet tråden til den filosofiske tradisjonen fra Sokrates når det gjaldt sosial kritikk. De la vekt på å leve et enkelt liv, og med sine skarpe aforistiske utsagn utfordret de folk for å få dem til å tenke nytt. Meyer hevder at innflytelsen fra kynikerne og andre hellenistiske tenkere var tydelig i Galilea i det første århundret. Også jødisk visdomslitteratur ble påvirket av hellenismen. Meyer skriver videre at Jesus som en jødisk lærer må ses i sammenheng med kynikerne filosofi når det gjelder innsikt. (s. 17).

Kirkens problem var filosofien

Det var en diskusjon innad i kirken om de skulle ha egen utdanning for biskoper og prester, men endte opp med at de skulle bruke folk fra de

samme skolene for utdanning som før. Senere kom den kristelige katekumenutdanningen.

Men filosofien ble sett på som farlig. Når Thomas fremstilte Jesus som filosof – nærmest på linje med kynikerne med sine aforistiske utsagn – satte de foten ned. Og dermed mistet de iflg. Theissen (s. 284f.) en opprinnelig variant av kristendommen. En individuell tilnærming til det kristne mysterium. Theissen hevder at kirken utelukket den rene form for verdien av enkeltmenneskets sjel da Thomas ble utstøtt. Guds rike er sfæren hvor mennesket har sitt opphav og vender tilbake. «For dere kommer derfra og vil vende tilbake dit» (Thom. 49) «Riket er inne i dere og utenfor dere» (Thom. 3) Denne radikale individualismen truet det hierarkiske systemet og skapte uro i kirken. På samme måte som utsagnet om en kosmisk ærbødighet (Thom. 77) «Alt har utgått fra meg og vender tilbake til meg. Kløv et tre, og jeg er der. Løft en sten, og dere skal finne meg».

Dette var ikke bare farlige tanker. De var også en trussel mot samholdet i romerriket. Keiser Konstantin trengte en basis i riket som holdt på å rakne. Og han valgte kristendommen. Men da måtte det være ro innad i den kristne bevegelsen. (jfr. Historikeren Robert Hoyt). Distansen til andre filosofiske retninger måtte være klar. Dermed ble det bildet Thomas holdt opp – av Jesus som filosof, forkastet av kirkemøtene som fastslo kanon. Dette skjedde for å kneble mangfoldet og skaffe kirken politisk makt. Men evangeliet til Thomas ble berget og gravd ned. Tiden er moden for en ny vurdering av dette urdokumentet. Skriften i Nilsanden kan gi kirken tilbake en tapt dimensjon. Uten at vi faller i fortidens grøfter ved å putte Thomasevangeliet i den «gnostiske» sekken for slik å lukke øynene for guddommelig lys og erkjennelse. For å finne kilden til det dypeste i oss selv og et mysterium vi bare kan møte, elske og tilbe.

Til professor Roar Bakke, høgskulen i Telemark

Sak: Miljøforhold fra søppeldeponi og kloakkrensing

Du går friskt ut i TA av 16. juli 2002 om rensanlegget i Knardalstrand. Eg har fylgt litt med om det grunnvatnet i Pasadalen, som dette i TA av 10. juli s.å. «Vi tar forholdene alvorlig».

Dette å taka segevatt på alvor har eg etterlyst for Voss sitt vedkommande i mange år. Frå tid me starta forring av lakseyngel. Viktigt for meg og mange vart det amanuensis Hans Nordeng arbeide med, at fisk lukta seg inn att til sin barndoms elv, der han ein gong hadde det godt. Men no kjem det ferre og ferre, og no spør eg: luktar fisk at det ikkje er godt nok vatn lenger til å leggja rogn for nye etterkomarar? Burte er lukt frå slekt og venner, istaden noko vondt det ikkje er til å leva med. Det «såre

godt» er vekke. Fisk tek konsekvens av det han skjønner er farleg. Men gjer me menneskene det?

Frå Voss og bygdene rundt – ja heile landet, ligg små og store søppel- og rensanlegg djupt nede i grusmassar av dalbotnen. Men, korleis taka dette alvorleg, utan at sigevattnet vert stengt godt nok inne og så godt nok rensa, før det går inn i grunnvatnet og godkjent til massevis av store drikkevassmagasin. Som dette med søppel og avfall, og så dette frå rensanlegget i Gjernesmoen. På lengre sikt er det som alt er nedgrave langt verre, så som Voss sin avfallsplass Bjørkemoen.

Kva meinar du at eg og me alle kan gjera for å skapa reell merksemd for kva me kan gjera: Imøteser med stor takk eit svar til dette brevet.

Med beste helsing

Ivar B. Løne

Til Ivar B. Løne Tjønnegrind 3890 Vinje

Takk for brev om miljøforhold frå søppeldeponi og kloakkrensing, som eg oppfatar som støtte til mine utsegn i TA. Det er godt at mange ser faren med dagens politikk, og dermed kan bidra til å legge press på myndighetene.

Sjølv vil eg ta nye initiativ for å forbedre miljøteknologi som kan uskadeliggjøre miljøgifter. Vel så viktig er arbeidet med å forhindre at gift blir produsert og brukt. På det feltet må flest mulig engasjere seg.

Med beste helsing

Rune Bakke

Ekspontiel vekst som årsak til krig

Renter opptrer som en kraft i den sosiale strukturen. Rente og rentesrente er i det lange løp en matematisk umulighet! (H. Kennedy, 1991). Mekanismene bak akkumulasjon av kapital, fører kapital i hendene på stadig færre. Disse forhold har i historien ført til utallige feider, kriger og revolusjoner! Det snakkes nå om en nyorganisering av den internasjonale produksjon, som driver konkurranskampen mellom de internasjonale monopolene til tilintetgjorelsesslaget!

Hvorfor stopper vi ikke dette? Uten tvil er det påtvingende med både en ny verdensordning og en ny måte å forholde seg til det økonomiske system på. Boken «Totalitetøkonomien» har svarene! Uten tvil! Jeg kan skaffe noen eksempler av boken.

Astrid Strømme

Brochmannbibliotek på Voss

Ivar B. Løne er i ferd med å skape eit bibliotek for BDB's bøker på Voss. Lokale i sentrum på Vangen kan skaffast. Meir om dette seinare.

a.r.

Svar den som kan

På det siste sommermøte på Vestnes var Stein Engeseth tilstades og tok opp lydband av foredraga dei to første dagane. Mitt foredrag var innleing til møtet. Eg nyttar ikkje manuskript, men talar fritt. Kvar er det blitt av bandet? Har vendt meg til Engeseth, men får ikkje svar. a.r.

Dagbladet 25/9 2002:

Klassesløs skole Ingen konkurranse Elevene bestemmer

Over kan du lese hovedtrekkene i den alternative grunnskolen forsøks-gymnasets mor, Mosse Jørgensen (81), vil starte i Norge neste høst

Av Merete Landsend

Målet hennes er å etablere en skole etter modell av den svenske Friskolan i byen Säffle Värmland i Sverige – en skole der elevene bestemmer store deler av skolehverdagen selv: Elevene i 1.–7. klasse deles ikke klassevis etter alder, men de velger selv elevgruppe etter modenhet og lyst.

– Det betyr at de flinke kan jobbe i eget tempo, mens svake elever kan være i arbeidsgrupper der de føler seg hjemme. Det hindrer at enkelte elever føler seg som tapere når de ikke klarer å henge med i undervisningen, sier Jørgensen til Dagbladet.

I den svenske skolen, som hun og stiftelsen *Forum Ny Skole* vil kopiere, går mye av dagen til å løse konflikter i fellesskap. Hvem som helst av elevene og lærerne kan når som helst innkalle til allmøte i skolens fellesrom. Der kan alle ta opp ting som plager dem eller temaer de ønsker å diskutere.

Konfliktløsning

– På denne måten blir mobbing umulig fordi problemene løses i det åpne rom. I tillegg lærer elevene seg å dis-

kutere i grupper, en viktig måte å lære dem opp til demokratisk deltakelse, sier pedagogene, som grunnla forsøks-gymnasets.

På den svenske skolen må lærere og elever delta på lik linje i praktisk arbeid som matlaging og reingjøring. Fysisk aktivitet er en viktig del av skoledagen. Og lærerværelset eksisterer ikke – det skal ikke være stengte dører mellom elever og lærere.

Egen læreplan

Selv om undervisningen ikke følger en bestemt læreplan, er verken Mosse Jørgensen eller rektor ved Friskolan, Ann-Marie Falkensjø, i tvil om at elevene lærer det de bør.

– Lærerne holder greie på hvem som lærer hva. De som ikke orker å følge sin egen læreplan, må avtale det med læreren, sier Falkensjø til NRK i programmet «Skole for livet», som sendes på tv i kveld.

81-årige Jørgensen satser på å ta imot de første elevene til skolen sin neste høst. Selv om det foreløpig ikke er klarlagt hvor skolen skal ligge.

– Egentlig er jeg ingen varm tilhenger av private skoler. Men jeg ønsker å vise at det er mulig å drive skole på en annen måte enn det gjøres i den offentlige skolen i dag, sier hun.

Totalitetsøkonomien

Forfatter: G.E. Bonde
Sider: 200

Forlag: Bondes Forlag
Anmelder: Astrid Strømme

Er du opptatt av klimakatastrofen? Er du opptatt av at fattigdom og sult øker i verden? Er du opptatt av at krigsfaren øker i verden? Tror du fortsatt at økonomisk «vekst» er nødvendig for å løse disse akutte problemene? Dersom ditt svar er nei på det siste spørsmålet er denne boken den rette for deg...!

Vesten sitt grunnleggende problem i dag er en konflikt mellom produksjonsapparatet og det samfunnsystem og det økonomiske system som vi trekkes med. Produksjonsapparatet skaffer oss alt vi trenger og vel så det. Problemer er imidlertid at vi har alt, og når vi har alt kan vi ikke kjøpe mer. Forbruket er allerede for høyt. Hva gjør vi når det blir overflod av varer? Behøver det være slik at mange varer betyr en risiko for manglende avsetning? Er lavere og billigere priser en fare for lønnsomheten? Hva er nullpris? Er det noe å etterstreve? Hva er materiell frigjørelse?

Dette er noe av det mest sentrale boken handler om. Men den har en forutsetning: du bør erkjenne at Kristus er mannen som står for den vei vi skal gå... For å si det veldig enkelt: «Alles vel er mitt vel. Mitt vel er alles vel. Hva kan jeg gjøre for deg.»

Det er et faktum at den tekniskevitenskapelige utvikling har ført oss dit vi er idag. Likevel har vi store og tilsynelatende uløselige problemer foran oss. At vi er enige om at noe må gjøres er greit. Men hvordan skal vi gjøre det?

Problemet er at ingen aksepterer de fallende prisene som er utviklingens mål. Det blir kriser, konkurser, og økende krigsfare når den økonomiske «veksten» er truet. Og det er den når prisene faller, og når det er overflod av alt, og omsetningen av varer er truet på grunn av det ikke kommer nok pris eller penger inn.

Totalitetsøkonomien har løst problemene, denne måten å forstå økonomi aksepterer fallende priser og angir hvordan det er mulig å gjennomføre et lønnsomt prisfall. Et lønnsomt prisfall innebærer bl.a. at det foregår en kontinuerlig og målbevisst prissenkning. *Pengelønnsomheten bevares ved at produktionsprisen stadig reduseres og ligger under salgsprisen! Målet er likevel materiell frigjørelse og økonomisk frihet! Slik er det i naturen, og slik bør det bli i samfunnet vårt!*

Totalitetsøkonomien bygger på den biologiske-organiske tankegang. Essensen i tankegangen er at det eksisterer to slags virkeligheter. Den ene virkeligheten er naturen. Den andre virkelighet er den vi skaper med vår oppfatning, våre tanker og forestillinger. I den biologiske-organiske tankegangen blir egne fo-

restillinger, når de kan sies å ha en reell kraft innebygget i seg eller bak, oppfattet som rette og riktige! Dette betyr at alt som har iboende kraft skal prioriteres, dvs. blomster, dyr, fisker, fugler og mennesker.

En måte å komme inn i tankegangen på er å stille seg følgende spørsmål:

1. Hva består i kraft av seg selv?
2. Hva er organiske, dynamiske egenskaper?
3. Er våre forestillinger livsnære, virkelighetsnære og realitetskkikende?

Penger har absolutt ingen verdi eller betydning i den nye biologiske-organiske tankegangen. Men dersom de får en ny funksjon som et pålitelig «måleredskap» stiller saken seg annerledes.

Snakk om penger er et av de mest ømtålelige utfordringene vi møter. Men ved å ta i bruk den biologiske-organiske tenkemåten og totalitetsøkonomien må vi selvsagt regne med overgangsløsninger. Eksistenslønn kan sees som en del av dette bildet.

Jeg kan skaffe noen eksemplarer av boken!

Med forferdelse –

Av Svein Otto Hauffen

NATO-toppmøtet i Praha endte med forferdelse! For dem som fikk regningen på bordet. Tsjekkerne. Åtte hundre millioner tjekkiske kroner! For beskyttelse/sikkerhetstiltakene. I min første toppmøte-rapport benyttet jeg uttrykket: Overbeskyttet. Neste mtøedag sa president Havel rett ut, at sikkerhetstiltakene var overdrevet. Av amerikanske gangsterfilmer fremgår at hos Chicago-banditter såvelsom hos andre kjeltninger, er en velbrukt gangstermetode å tvinge folk til å punge ut med store beløp, for «beskyttelse» som blir pådyttet dem.

Som håpefull tenåring spurte en av mine døtre, en jente han kjente: «Kanskje jeg får be deg med på kino, en kveld?» Det kontante svaret lød: «Nå nei, det ska det itj bli nåkkå ta!»

Ufrivillig komikk huskes best. Også i politikken. Følgende huskes nok en stund. Statsdiktatoren Aleksandr Lukaschenko i Hviterussland hadde enstemmig vedtatt at han ville dra til Praha og bli NATO-mann. Det skal vi bli to om, mente noen der. Det er ingen hemmelighet at diktatoren har krenket menneskerettigheter ved sin despotiske behandling av folk. Da han hørte at påtenkte besøk var mindr eønskelig i Praha, ville han raskt overbevise om at han ville bli rette mann på rett plass. Raskt slo han til med en preventiv trussel: Ved visumnektelse ville han bryte all handelsforbindelse med tsjekkerne – men sende dem mange flyktninger med narkotika, og stoffproblemer! Fine folk har fine manerer. Aleksandr den lille, ble ikke blid da beskjedent kom: Søknad avslått. Men at han, om ønsket, jo kunne klage til menneskerettighetsdomstolen i Haag.

I Praha ble kongresserteret ikke bombet, de fryktede terrorangrepe- ne uteble, og dommedagsprofetene ble stående igjen som falske profeter. Med lang nese. Selv demonstrantene stakk ikke nesene så langt ut at de ble knust.

Pessimistene fikk ikke vann på mølla, og vannkanonene ble overflødige. Demonstrantene syntes vel at det hadde flommet nok vann gjennom Prahas gater denne høsten. Dermed hadde de sitt på det tørre, i flere av ordets betydninger. De kun-

ne ikke avfeies med at de var «blaut på pæra» – og ved at de selv holdt ekstremistene i tømme, ble de tatt på alvor – og deres budskap seriøst.

Til gjengjeld økte spenningsforholdene i kongresserteret. NATO-optimistene måtte slukøret høre at det ble sterk dissens om mangt og mye. Mest ved spørsmål om hvordan kriser rundt om på kloden bør vurderes og bekjempes. Størst er meningsdifferensen mellom USA og Storbritannia på den ene siden, og mellom Tyskland og Frankrike på den andre.

Den største optimisten var Georg Bush som ankom seiersikker med fasiten ferdig i lommen: En felleserklæring om et samlet NATO, alltid beredt til et militærslag mot Irak. Der gikk Bush fem på – tross syv nye medlemsland. Man var ikke beredt til å utkommandres lik speidergutter av troppsfører Georg. TV-overføringene viste en frustrert Bush; og den høstlige spenningen mellom ham og kansler Gerhard Schröder økte farlig nær det eksplosive, da Schröder forkynte det glade budskap, at tyske militær og kampfly etc. ikke stilles til disposisjon ved en eventuell krig med Irak. Og at Tyskland heller ikke kommer til å delta ved gjenoppbyggingen etter en eventuell krig i Irak. Kort etter strøk Bush fornærmet på dør, forlot valplassen og fløy avgårde til kamerat Putin, for å prøve å få ham og den russiske militærmakt med som allierte mot Saddam Hussein.

Skal ensidighet unngås, bår det ikke oversees at NATO-tilhengerens syn på medlemskapets praktiske materielle fordeler, fremhever en side av saken. Her skal de øvrige sider ikke drøftes, men kun kort bemerkes at dissidenters distanserende og avisende syn og holdninger, ikke bør lettferdig avfeies. Flere begrunnelser finnes, i Praha såvelsom andre steder. Fra sunn skepsis og saklig nøktern kritikk, gradert frem til motstand og motarbeidelse – med og uten aggresjon.

Avslutningsvis refereres kort sammenfattet et moderat syn – at NATO minner om en myte. At den har det vesentligste bak seg, og at dens mulig fremtidige betydning avhenger av om de øvrige følger USAs direktiver.

Hva som vil skje, gjenstår å se.

Gud og Mammon

Gud står for skaping – aktivitet – arbeid. Born er aktive i sin leik. Mammon står for have- og materiell nytelyst, og då er det ikkje langt til misunning og hat.

Det Gud-skapte menneske vil sine medmenneske like godt som seg sjølv. Det Mammon-skapte vil ha meir, og er lett å lokke, og fell lett for reklame frå dei som vil tene pengar på oss, med å vekkje lyst i oss til ting som me ikkje treng. Beint imot bøna: Fø oss ikkje i freisting! Dvs. lyste etter det me ikkje treng, og ikkje gagnar.

For den Gud-skapte er det naturleg å gjere for sine medmenneske som for seg sjølv. Snakk ikkje om det utslitne ordet kjærleik, men gjer det som dette ordet før tydde og vart skyna. I den gode heimen forstod dei å gjere for kvarandre som for seg sjølv, som gledeleg, og ikkje som tung plikt.

Kven veit kva kjærleik er i dag? I staden er kome sexdyrking. Difor går heimane i oppløysing, med resultat, ulukkelege både vaksne og born. Og når grunncella i samfunnet er sjuk, då er det fåre for storsamfunnet!

Det Mammon omskapte menneske er ute etter å tene pengar på sine medmenneske. Og det er laga spelereglar i strid med *livslova*. Når det av ymse grunnar vert lite, må det delast betre, seier Gud og rett-tenkjande menneske. Men etter Mammon sine spelereglar kan mammon-dyrkarane tene meir pengar. Men lite varer, – meir pris!

Og når dei som vil tene pengar, og har makt over det som skal kome til folk sin kunnskap, kan det framstellast for lite i overfloda.

Sigurd Lyngstad

Hvordan kan hver enkelt medvirke til forandring av pengesystemet? Privatlivets fred!

Det viktigste skritt er: Skaff deg informasjon og bidra til at andre blir bevisst hvilke problemer som oppstår gjennom vårt pengesystem og hvordan et alternativ kunne se ut.

Den største hindring for omstilling av pengevesenet består i at så få mennesker forstår problemet, og enda færre vet at det finnes en løsning. Det later imidlertid til at flere begynner å bli lydhøre etter oktober i 1987, da 1,5 milliarder dollar forsvant på Wall Street børsen. Første skritt i retning av forandring bør bestå i å lære seg nøyaktig hvordan rente og rentesrente fungerer. Deretter å kunne diskutere løsningen med alle dens følger.

Prøv først om du klarer å formidle det i familie- og vennekretsen. Så forsøker du å snakke om det med folk du ikke kjenner så godt. Ikke nøl med å ta opp dette med din bankforbindelse, forsikringsagent, din stedlige politiker, journalister og pressefolk. Mange diskusjoner med bankfolk og økonomer har overbevist meg om at det ikke finnes virkelige vanskeligheter, bortsett fra den mentale blokkering som har bygd seg opp gjennom oppdragelse og snevre forestillinger om hvordan pengene fungerer.

Vær klar over at penger er et av de viktigste problemene i mange menneskers liv. De er på det sterkeste forbundet med folks bilde av seg selv og deres forhold til

verden. Gavmildhet eller gjerrighet, åpenhet eller isolasjon, varme eller kulde gjenspeiles i forholdet til penger. *Det er vanligvis vanskelig å betrakte penger isolert fra andre ting.*

Først må du imidlertid kunne forklare hvordan inntekter blir omfordelt gjennom renter og at det å kontinuerlig ta renter påviselig er matematisk umulig. Først da kan du begynne å snakke om de sosiale og politiske følger.

Gjør det også klart at pengeproblemet er tett forbundet med en mengde andre problemer som ikke automatisk kan løses gjennom en pengereform. Pengereform i seg selv vil ikke sørge for de fattige, de gamle, de syke eller andre trengende. Pengereformen vil bare gjøre det lettere å hjelpe disse gruppene. Den betyr imidlertid ikke at vi kan løse sosiale og økologiske problemer uten spesielle programmer og særlig engasjement, slik det ble hevdet fra altfor begeistrerte og naive tilhengere av pengereform i tidligere tider.

Bare det å følge med på det som skjer i verden gjennom media, vil gjøre deg mer og mer klar over hvor tvingende nødvendig denne forandringen er, og at det kan la seg gjøre. Samtidig vil du forstå hvilket ansvar som hviler på den som kjenner løsningen, til å informere andre om den.

Juklerøds journaler er politikk!

Under denne overskriften ble det informert om i flere aviser om at den politiske fangen Arnold Juklerøds journaler, eller svarteboka som han selv benevnte den, fra Gaustad sinnssykehus var lagt ut på internett.

Begrunnelsen for denne utleggelsen var og er, siden Stortinget sa nei til granskning den 31. mai 1996 angående hans sak, - kan nå det norske folk selv få anledning til å granske hvordan politiske fanger blir kneblet i Norge.

Men siden utleggelsen har Arve som la ut journalen / svarteboka fått merke sterke krenkelser i privatlivets fred. Det har gått på trusler og i tillegg på sterke mistanker om telefonavlytting.

Men så en dag avslørte truselmærkerne seg. To timer etter at Arve hadde reist på ferie, oppsøkte politiet hans bolig og truet hans husvert til å låse opp døra til hans leilighet. Politiet tok da med seg hans PC samt diverse dokumenter som er skrevet av og om Arnold Juklerød, - og med beskjed til husverten at dette skulle beslaglegges.

Etter påtrykk fra Arve og diverse medhjelpere er nå tyvegodsset kommet tilbake til eieren. Politityvene i Bergen, som har jobbet lenge for at den som informerer om myndighetens grove lovbrudd skal straffes, fikk en tilleggsopplysning over telefon om saken en av de første dagene

i november av undertegnede. Jeg presiserte at dem ikke måtte glemme å tillegge saken at politiet er avslørt i telefonavlytting. Våre tidligere sterke mistanker har nå blitt bekreftet. Bekreftelsen kom da politiet oppsøkte Arves bolig to timer etter han hadde reist på ferie. For før han reiste hadde han informert venner over telefonen om sine ferieplaner. Så disse lovbrøtterne har tydelig sittet ved sine lytteapparater og ventet på en slik anledning, for inntil denne feriereisen har Arve alltid vært hjemme etter utleggelsen av journalen / svarteboka.

Arnold Juklerød hadde også sterke mistanker om at han ble avlyttet over sin telefon mens han satt i sitt politiske fengsel på Gaustad, men han klarte aldri å få klare beviser. Men hans mistanker var så sterke at jeg vet han gjorde undersøkelser for å forsøke å finne telefoner som ikke kunne avlyttes. Hans mistanker har også nå blitt bekreftet. Arnold Juklerød sa ofte "når maktmennene blir avslørt blir dem desperate".

Dette viser også denne statistikken som kom på tekst-TV en av de første dagene i januar i år. I 2001 hadde Norge ca. 10.000 tvangsinnleggelses i psykiatrien, mens Sverige og Danmark hadde ca. 1.500. Og husk! Norge har en oljeformue, men det har ikke verken Sverige eller Danmark.

Velaug Lie

Fra et reisebrev på Internett:

Israel er 50 år

Det har vært årsdag for den israelske staten. Mange har feiret dagen. Men glemt et vesentlig faktum, nemlig at hundretusener av palestinere måtte vekk for at Israel skulle bli til.

La oss minne om det.

Vi gjør det ved en reise mellom Jerusalem og Tel Aviv. Det er i hjertet av Israel, en strekning på rundt 4 mil.

Først kjører vi ut Jaffa-gata. Vi er i Vest-Jerusalem, som sionistiske jøder okkuperte i 1948.

Mange av husene du ser, tilhører palestinere som ble drevet vekk da Vest-Jerusalem ble okkupert. Nå er de overtatt av israelske jøder.

Vi passerer Mevasseret Ziyon, en jødisk, forstad til Jerusalem. Den er bygd over Kolonia, en palestinsk landsby som ble ødelagt av sionistiske jødiske styrker i 1948. Palestinerne ble flyktninger.

Veien har tatt av til Qiryat Ha Yovel, et israelsk område på ruinene av den palestinske landsbyen Matsmil.

Den går videre til det jødiske Manahat, reist over den palestinske landsbyen Malkah.

Et stykke bortenfor vil du passere det Ora, bygd på den ødelagte palestinske landsbyen Jora.

I sør ser du nå åsene rundt kibbutzen Zova. Der lå en palestinsk landsby ved samme navn.

Til venstre er Ein Rafa, der det tidligere var en palestinsk landsby som ble ødelagt av jødiske, sionistiske styrker i 1948.

Abu Gosh, på åsryggen til høyre, er en palestinsk landsby som fortsatt eksisterer. Men jord er tatt over av Qiiat Anavim, en kibbutz like ved.

Videre mot sør ligger det jødiske Shores, en bosetting på palestinernes Saris.

Og mot sørvest Bet Meir, en jødisk, sionistisk bosetting på det palestinske Beit Mahsir.

Veien tar av til Bet Shemesh, en bosetting på landsbyen Ein Shams.

Lenger sør ligger kibbutzen Zora, reist på palestinernes landsby Zahrah.

Og videre det Æjødiske, Harel, på den

palestinske landsbyen Giza.

Vi kjører forbi Latrun, der det tidligere lå tre palestinske landsbyer: Beit Nuba, Yalu og Emwas. De ble ødelagt av jødiske, sionistiske styrker i 1967. I deres sted er reist kibbutzen Mevo Heron, og den velkjente Kanada-park.

Til høyre ser du det Æjødiske, Shaalvin, reist på den palestinske landsbyen Saalbit.

Deretter får du øye på Ramleh. Det er en gammel palestinsk by. Den ble okkupert av jødiske, sionistiske styrker i 1948, og palestinere ble fordrevet. Jødiske innvandrere fra Jemen, Irak, Nord-Afrika og Europa flyttet inn i de tomme husene.

Så passerer du det jødiske Zafria, som ble bygd på den palestinske landsbyen Salfaria.

Og videre den Æjødiske, bosettingen Bet Dayan, bygd på palestinernes Beit Dagen.

Ved innkjøringen til Tel Aviv ligger Azor, en jødisk, sionistisk bosetting på ruinene til palestinernes landsby Yazur.

Og dette var i korthet vår reise.

Vi kunne valgt en annen vei, den østover fra Jerusalem til Har Homa, det sionistiske, jødiske navnet på palestinernes Abu Ghneim. Jordan blir tatt av Israel.

Eller reis hvor du vil rundt Jerusalem, der store områder innlemmes i Israel. Nylig vedtok den israelske regjeringen å utvide Jerusalems landområder med 50%, og legge alt under israelsk kontroll.

Og da spør du kanskje, ved dette jubileet, om det er mye å feire?

Jødisk, sionistisk kolonisering av palestinsk jord. Og etnisk rensning, fordriving av palestinere. For at landet skal tas over av sionistiske jøder.

For slik er Israels historie, på det hviler Israels eksistens.

Noe Vesten, med sin dårlige samvittighet mot jødene, så gjerne vil overse. I velvillighet mot jødisk-nasjonalistiske ønsker. Men på bekostning av rettferdighet og anstendighet mot Palestinas arabisk-muslimske (og kristne) befolkning.

Slik er det skapt en vedvarende strid, som vil gå langt inn i de neste årtier.

Mehamn-ulykken

- en skamlett i norsk forsvarshistorie

19.11.2002:

I 1982 styrtet en Twin Otter på vei til Mehhamn. 15 mennesker ble drept. Flyhavari-kommisjonen kom til at bagasje hadde slått stykke av haleroret og på grunn av kraftig turbulens styrtet flyet. Det ble også hevdet at flykapteinen var hjertesyk og kunne ha forårsaket tragedien.

Ifølge avisene i 1982 hadde mange mennesker langs ruten sett to britiske jagerfly i samme rute som Widerøe-flyet. Et av disse vitnene ble innkalt til avhør av kommisjonen. Hun fortalte om dette, men kommisjonen viste overhodet ingen interesse for det hun hadde sagt.

I mange år har denne saken vært et åpent sår for de etterlatte.

I NRK1 Brennpunkt 19.november 2002 fremkom det på nytt at en hel rekke vitner hadde sett to britiske Harrier-jagere på samme kurs som passasjerflyet i 1982. Det var en større NATO-øvelse i området, men jagerfly hadde forbud mot å fly øst for 24 grader øst. Likevel sto vitnene fast på påstanden om at de hadde sett to jagerfly i forbudt område. Det overraskende var at en pensjonert offiser som arbeidet ved en radarstasjon i Sørreisa i 1982 hadde fått radarutslag på to fly i dette området. På grunn av militær taushetsplikt hadde han ikke kunnet gå ut med dette før nå - 20 år etterpå! En annen radarstasjon i Vardø hadde også fått utslag på to fly i området etter at Widerøe-flyet hadde styrtet.

Er det slik at folkene ved disse stasjonene har beskyttet en mulig britisk drapsmann ombord i en Harrier-jager? En flyger som forår-

saket 15 menneskers død?

Wilhelm Mohr, pensjonert generalløytnant, var leder for kommisjonen i 1982. Etter oppslagene i Brennpunkt hevder han fortsatt at det ikke fantes annen flytrafikk i området der Widerøe-maskinen styrtet!

En slik klosset og ubegripelig påstand bør gi Mohr en ny tittel: pensjonert klossmajor.

Hvis det er slik at den nye kommisjonen som skal opprettes, avslører hemmeligholdelse og desinformasjon, må det føre til drastiske reaksjoner mot Mohr og gruppen hans av 1982.

22.11.2002:

Idag fremkom nye opplysninger i denne saken:

- Radaroperatør i Kautokeino forteller om at han så både Twin Otteren og Harrierflyet på samme rute.

- Vitner så et skadet Harrierfly på Bardufoss flyplass like etter ulykken.

- Flere radarobservasjoner av Harrier-fly øst for 24 grader øst....

- Korporal Svein Ole Sandvik så to Sea Harrier-jagere fly inn i forbudssonen i timen før Twin Otteren styrtet i havet ved Gamvik i 1982. Siden har han hatt stående ordre om å holde kjeft.

- Militært ansatte har vært vitner til at Harrierjagere har fløyet i forbudt sone. Andre har sett et skadd Harrierfly. Alle er blitt bedt om å dysse saken ned av sine overordnede.

NÅ ER DET VEL RIKTIG Å SETTE IGANG EN ETTERFORSKNING AV FLYHAVARIKOMMISJONEN SOM BLE LEDET AV WILHELM MOHR?

Per Arne Løhr Meek: LEBENSBOERN 6210 Ibs Forlag, Sørholmsveien 2, 6508 Kristiansund N

Som leserne av Samfunnsliv kanskje husker, er det blitt trykket utdrag fra denne boken tidligere i avisen. Forfatteren er Per Arne Løhr Meek, en av de nærmere 10 000 såkalte tyskerbarn i Norge, født av norsk mor og tysk/østerriksk far.

"Lebensborn 6210" er et kraftfullt dokument om en oppvekst under hælen på det hevnlyste norske folk som lot sinnet over tyskerne gå ut over uskyldige. Med nådeløs nærhet beskriver han fornedrelsen som guttunge der han bl.a. blir straffet av en eldre "god nordmann" til å betjene denne seksuelt, det vi i våre dager kaller oral-sex. Dette utsettes han for som 12-åring. Alle midler var visstnok lovlig for å straffe disse tyskerungene i enkelte lokalsamfunn.

Jeg har selv skrevet en skjønnlitterær roman om en tyskerunge som havnet på spesialskole på 60-tallet og ble utsatt for trakassering og mobbing av verste slag ("Tidskapselen, Orkana Forlag 1998). Det var i denne forbindelse jeg første gang kom i kontakt med Per Arne Løhr Meek. "Lebensborn 6210" er ikke oppdiktet skjønnlitteratur men hard og nådeløs virkelighet, virkeligheten overgår fantasien i denne sammenheng.

Det er ganske avslørende for norske myndigheter at man like etter krigens slutt ville kvitte seg med tyskerungene. Det ble uttalt fra forskere og leger at "dette avkommet" av norske mødre og tyske fedre var degenererte individer. Man skal være oppmerksom på at norske forskere drev en utstrakt grad av rasehygienisk

forskning i mellomkrigsårene. I 1932 utga biologen Jon Alfred Mjøen boken "Det norske program for rasehygiene". Han viser seg senere å ha hatt stor betydning for nazistenes ideologiske grunnlag. Bondepartiets Erling Bjørnson var en varm talsmann for slike ideer. I 1934 stemte Samfundspartiet, som eneste parti, mot den nye steriliseringsloven som skulle foredle menneskerasen, bl.a. samer, tater, alkoholikere osv.

Etter 2.verdenskrig viser det seg at "gode nordmenn" fortsetter nazistenes rasehygieniske arbeid ved å beskrive tyskerunger som mindrevverdige, av dårlig arv, degenererte individer. Med andre ord bruker de de samme utsingsmetodene som nazistene under krigen benyttet seg av mot jøder, sigøynere og folk av slavisk opprinnelse. Det kan tolkes slik at det faktisk var tyskerne som vant krigen likevel i og med at nordmenn overtok deres rasehygieniske mentalitet i jakten på tyskertøser og tyskerunger.

Meeks bok er et viktig bidrag til å få dokumentert overgrepene overfor tyskerungene. Meek er også mannen bak Krigsbarnforbundet, en organisasjon som hjelper tyskerbarn til en bedre fremtid. Boken handler også om hans søken etter sin tyske far. Etter lang tids kamp lyktes det å finne frem til ham, krigsflygeren Heinz Løhr, skutt ned over Østfronten på slutten av 2.verdenskrig. I Tyskland fant Meek også sin tyske familie.

DOJ

Friheten 4/10 2002:

Hemmelig plan for vidunderlig ny amerikansk verden (3)

Nylig gikk Røde Kors ut med en advarsel mot utvikling av såkalte «rasistiske biovåpen» – dvs. biologiske substanser eller organismer som bare angriper visse genotyper. Advarselen kom i en appell til all verdens stater og alle viktige forskningsinstitusjoner om at «forbudet mot bakteriologiske og kjemiske våpen snarest mulig må gjøres effektivt». Men det er allment kjent at alle forhandlinger om tiltak i den retning har blitt torpedert av USA, som nekter internasjonal kontroll på sitt område.

Det er ikke uten grunn at Det internasjonale RK går ut akkurat nå. Vi har sett anthrax-skandalen, med sikre spor til USAs indre sirkler – som de ikke vil følge, enda det er drapsetterforskning det er snakk om. Vi har sett USAs kategoriske forbud mot inspeksjoner av egne laboratorier og fabrikker. Vi har som kontrast til dette sett USAs overfokusering av Iraks småpuslerier i denne retningen – stort sett rester av amerikansk overskuddsmateriell fra den gangen Saddam var stueren i Washington DC.

Og så kom til alt overmål to viktige avsløringer nylig: Først Sunday Heralds opptrykk av den hemmelige PNAC-rapporten som Bush-administrasjonen bygger på. Deretter kunngjorde den tysk-baserte organisasjonen «The Sunshine Project» – en privat organisasjon som overvåker produksjonen av kjemiske og biologiske våpen, og vil forsøke å hindre spredning og bruk - at USA har tatt opp igjen produksjonen av slike våpen i et hemmelig program som klart bryter med de forpliktende internasjonale avtalene som USA har undertegna. Det er Dagsavisen som melder dette 27.09. Men det har fått forbausende lite omtale i andre

norske aviser.

Et felles kjennetegn for de kjemiske og biologiske våpentypene som USA nå er i ferd med å utvikle, er at det er snakk om såkalte «ikke-dødelige våpen». Som eksempler på det nevnt «gasser som er bedøvende eller såkalt psykoaktive, det vil si de endrer sinnstilstanden slik at motstanderens kampevne blir slått ut». «Vi trenger noe ved sida av tåregass – noe som beroliger eller bedøver, får folk til å sovne, eller setter dem i godt humør», sier forskningsdirektør Susan de Vine i Pentagon. Hun sier videre at «det er mot terroraksjoner, mot potensielt fiendtlige sivilister og oppstander disse stridsmidlene skal brukes». – Er det en «female touch», en «kvinnelig vri på tomme-skruene», det er snakk om?

Røde Kors nevner at de rasistiske biovåpenene kan endre menneskenes væremåte, bevissthet, fruktbarhet og kroppstemperatur. Slike angrep kan være nesten umulig å avsløre. Dette at egne soldater enten har genetisk vern eller effektive motgifter, kan gjøre det mer fristende å bruke stoffene i krig; jamfør det republikanske partiets PNAC-plan for verdensherredømme. Når det gjelder Irak, sier Sunshine Project at Vesten kan komme i et underlig lys, spesielt dersom USA bruker forbudte kjemiske våpen i krig som er motivert ut fra at mostanderen har slike våpen. Slikt kalles fortsatt dobbeltmoral.

Vil ikke USA gjøre slikt, sier du? Vi fikk nettopp et dokument fra www.globalresearch.ca. De har funnet et vitnemål fra en av det sørafrikanske Apartheid-regimets etterrettingsfolk. Wouter Basson, som ble dømt i sørafrikansk høgsterett 1991. Han hadde deltatt i Gulf-krigens innerste sirkler, og forklarte at ameri-

kanerne brukte hundrevis av kilogram av kokain, Mandrax og Ecstasy mot de irakiske troppene. De irakiske soldatene som overgav seg, hadde «utvida pupiller, snøvla og hadde flakkende blikk».

Den canadiske spesialisten på ikke-dødelige våpen, Dr. Nick Begich, sier det slik: «Vår første og siste frihet som menneskelige vesen er at vi får beholde vår tenkeevne intakt og velge vår reaksjon på alle situasjoner fritt. For første gang i menneskehetens historie er denne retten trua av teknologien. Og det er ikke framtidsteknikker det er snakk om. De er på plass og i funksjon i denne stund».

Da er de kanskje også i bruk? Og hvem kan de brukes mest effektivt imot? Naturligvis overfor verdens mektige menn og kvinner. Kanskje er det slik at det finnes et kott i Det Hvite Hus der både president, visepresident og krigsminister hver dag går inn og puster gjennom ei maske for å få en oppstiver og kunne følge USAs fremste leveregel «Keep Smiling». Og så står Condoleezza bak veggen og styrer kranene, med oppdrag fra gutta i de lukkede direksjonsrom, og lurert inn noen små doser av dertil egnede gasser, slik at de ikke viker fra den rette veg? Hun er som kjent Bush-administrasjonens største entusiast når det gjelder utvikling av alle slags «framtidsvåpen»; ikke minst de «non-lethale».

I 1984 hette det «Storebror ser deg». I disse likestillingstider kommer det kanskje til å lyde: «Big Sister gazes at you» («Storesøster ser på deg»). Og er du ikke føyelig, kan dette enkelt og greit endres til «Big Sister gazes you».

Men det er ikke dødelig. Dersom det kan være til noen trøst.

TVI

Sjå det mennesket!

«No var det nokre grekarar mellom dei som var komne til Jerusalem for å tilbe på høgtida. Dei kom til Filip, som var frå Betsaida i Galilea, og sa: «Herre, vi ville gjerne få sjå Jesus.»

Dei kom frå landet som har lagt grunnlaget for Europa sin kultur. Landet som gav oss demokratiet, dei olympiske leikane og mange av dei viktigaste filosofane.

Men dei var likevel på leiting etter noko meir.

«Meister», sa dei, «det strålende lyset frå filosofi, poesi, kunst og av all jordisk visdom, som strålar i all sin glans langs stien vår, det er ikkje tilstrekkeleg til å lysa opp livsvegen vår:

Meister, vi vil sjå Jesus, verda sitt lys.

Vi kjenner Platon, men vi ynskjer å få sjå Jesus.

Vi kjenner Aristoteles, men vi ynskjer å få sjå Jesus.

Vi kjenner Homer, men vi ynskjer å få sjå Jesus.»

Så fekk dei sjå; ein konge gjort til narr, med krone av tornar. Ein som

hang mellom forbrytarar, naken og avkledd, dømt til å dø av Pilatus.

Han som så gjerne ville latt han leva, men motet svikta. Men så fascinert var han blitt av Jesus at han gav menneske til alle tider denne oppfordringa: «Sjå det mennesket!»

Og nokon såg. Offiseren som vart kommandert til å leia avrettinga var ein av dei. Og når han hadde sett Jesu liding, veit han at han har drepe ein uskuldig: «Sanneleg, han var Guds son».

Her hjå oss går straumen andre vegen no:

«Vi har sett Jesus, gi oss eit solfylt vinterlandskap å sjå på.

Vi har sett Jesus, gi oss krim og underholdning.

Vi har sett Jesus, gi oss andre og nye åndelege opplevingar».

Men noko vakrare, viktigare og sterkare trur eg aldri vi finn enn dette mennesket; for her ser vi kjærleiken som overvinn døden, ein gong for alle. Kveitekorntet som vert lagt i jorda for å dø, for å bera stor grøde.

Ragnar Tesdal

Hvorfor sank temperaturen på jorden for mange tusen år siden?

Fysikeren Egil Lillestølen argumenterte i et foredrag i Bergen i september måned for at asteroider har forårsaket istid på jorda. Hvordan henger det sammen?

Forskningsdagene ble avvirket for noen måneder siden i Bergen. Det var interessant å høre han forklare hvorfor forskere gravde opp nedfrosne mennesker i isen i Alaska.

Utgangspunktet for foredraget var imidlertid: Hva om asteroider (himmellegemer) fra verdensrommet treffer jorden? Hva vet vi?

Lillestølen utredet i korthet dette. Det hele har selvsagt noe med størrelsen på dette legeme, den astroiden, å gjøre som faller ned. Noen kan være små nok til å brenne opp i atmosfæren, mens de som er opp i ca 2 km er det verre med!

Forskere mener at en astroide av det større slaget landet med et brak i Alaska en gang for tusenvis av år si-

den. Eksplosjonen forårsaket bl.a. at det ble ført tilbake store mengder partikler. Disse dekket for dens gjennombrudd til jorda. Solstrålene rakk med andre ord ikke gjennom atmosfæren og ned på jorda. I løpet av kort tid resulterte derfor astroidens fall i Alaska i istid på jorden. Temperaturen sank naturligvis til frysepunktet når solstrålene ikke nådde jorden.

Forøvrig er sannsynligheten i vitenskapelig forstand liten for at en astroide kan treffe jorden på nytt.

Men sannsynlighet og realiteter er likevel forskjellig. Lillestøl ga oss likevel håp: Menneskene kan beregne når slike forhold inntreffer, og gå ut med maskiner i rommet og kanskje få astroiden ut av kurs.

Spørsmålet er: Kan vi se dette i relasjon til drivhuseffekten? Kan det komme til å skje at atmosfæren igjen blir fylt av partikler? På en måte som

gjør at solstrålene ikke trenger igjennom atmosfæren lenger og gir liv på jorden?

Astrid Strømme

Friheten 4. oktober 2002 nr 37:

Hva den tyske valgkampen skulle dekke over

Uroen rundt det tyske Forbundsvalgsvalet er over. Forbundskansler Schröder og Stoiber fra CDU/CSU erklærte under «kanslerduellen» søndag den 8. september at det atter skulle gå «oppover» med Tyskland. Det eneste som trengtes, var at den «beste» kansleren, at den «beste» regjeringen ble valgt.

Av Jan Wilsberg

Schröder erklærte etter sin valgseier i 1998 at den daværende relative oppgangen i økonomien var «hans oppsving». Han lovet også en senking av arbeidsløsheten til under 3,5 millioner. I virkeligheten var imidlertid også i august i år over 4 millioner arbeidsløse, med stigende tendens. Nå stiller han seg opp og erklærer at dere målet ville han også ha nådd, hadde ikke «tumultene» i verdensøkonomien kommet ham i veien. Og med dem – så påstod han i «kanslerduellen» – hadde han jo «ikke kunnet regne».

Det er en eneste åpenbaringsed. Av hvilken grunn gikk Schröder ut fra et varig «oppsving», fra en krisefri kapitalisme? Åpenbart trodde han virkelig på de borgerlige konjunkturprofetene, som fremskaffet den ene feilprognosen etter den andre. Deres borgerlige politiske økonomi har slått fullstendig feil. De har ingen anelse om lovmessighetene ved den økonomiske utvikling og deres endringer i dag, som er kjennetegnet ved en nyorganisering av den internasjonale produksjonen.

Stoiber erklærer nå ifølge det sanne naive argumentasjonsmønsteret at den økonomiske krisa skulle være «Schröders krise». Begge påstår at i kraft av den «beste» politikken skulle kriser kunne forhindres, oppsving produseres og så videre. *Faktisk*

opptrer økonomiske kriser regelmessig i kapitalismen, og vil hefte ved den til dens siste dag. I sin jakt etter maksimalprofitt trakter monopolene etter en uinnskrenket utvidelse av produksjonen, noe som kommer stadig heftigere i motsetningsforhold til markedets innkrymping.

Verken Schröder eller Stoiber kan endre noe ved disse lovene. Det forutsetter en grunnleggende endring av produksjonsmåten, noe som begge to på den annen side uttrykkelig vil forhindre. Hele deres valgkamplarm vil kun skjule hvordan man virkelig må gå til ondets røtter.

Miljøkatastrofen

Den globale miljøkatastrofen nærmer seg stadig raskere. Derved regner selv borgerlige forskere ut at anvendelsen av midler i en høyde av en til to prosent av bruttonasjonalproduktet ville rekke til å senke utslippet av klimagasser til det halve på lang sikt. Av rent profittbegjær er imidlertid de internasjonale monopolene og deres regjeringer ikke rede til det. Schröder ilte personlig til «miljø- og utviklingstopp-møtet» i Sør-Afrika for å profilere seg som primus motor i miljøsaken. I virkeligheten har utslippene av kulldioksid, som i sterk grad er ansvarlig for drivhuseffekten, tiltatt i Tyskland de to siste årene. Det viste en studie fra miljødepartementet. Den skal imidlertid «ikke offentliggjøres før Forbundsvalget», som det lød fra det samme departementet under ledelse av minister Trittin fra De Grønne.

Schröder blir heller ikke trett av å besverge sin «solidaritet» i kampen mot flomkatastrofen. I virkeligheten forholdt Forbundsregjeringen og delstatsregjeringene seg grovt uaktomt, neglisjerte bygging av diker og beskyttelse mot katastrofer og så videre. For det er også De Grønne, som alltid feker med armene og prater høyt om økologi, medansvarlige. Og nå, etter at høyvannet har trukket seg tilbake, fortsetter de som før. I stedet for straks å gjenoppbygge de ødelagte dikene, trøster de mennes-

kene.

I Dessau-Waldersee i Sachsen-Anhalt sa en kvinne til ukeavisa Rote Fahne: «Det ser ut som etter krigen, intet hus er uskadd. Og skylden for det bærer regjeringene i Magdeburg og Berlin. For det er viktigere å bygge palasser enn å holde dikene i orden. På dikenes tilstand ser man at den lille mann ikke spiller noen rolle i dette landet.» Til denne dag er dikene der fortsatt åpne.

Så vel Schröder og Fischer som Stoiber gjorde valgkamp ut av flomkatastrofen og vil skjule miljøkrisas årsaker i det kapitalistiske profittbegjæret. Det er imidlertid bare synlig uttrykk for den imperialistiske miljøpolitikken nederlag over hele linja, slik toppmøtet i Johannesburg på ny gav bevis for.

Febrilsk krigsforberedelse

Febrilsk løper De Forente Staters og Storbritannias krigsforberedelser mot Irak videre. USA har allerede forkynt at det vil sette inn nye former for atomvåpen, samtidig som landets regjering skinnhellig advarer mot Saddam Husseins atomprogram. Det sionistiske Israel har kommet lengst i sin krigsforberedelse og har uttalt de mest konkrete trussler om å sette inn atomvåpen mot Irak. Det er De Forente Staters eneste forbundsfelle i området. Samtlige arabiske stater har derimot erklært sin motstand mot denne krigen. *Et overfall på Irak kan således med vindens hastighet utvikle seg til en krig som får hele Midtøsten til å stå i flammer, med dramatiske følger for hele verden.*

Schröder sier om de voksende motsigelsene til USA at slik er nå en gang et «godt vennskap». I det er man heller ikke med på alt, men derimot finnes det mange ganger «forskjellige oppfatninger». I virkeligheten har tonefallet sjelden vært så skarpt som nå mellom den tyske og amerikanske regjering. Også USA behandler Schröder på en brysk måte, når det kun forhandler med makten i FNs Sikkerhetsråd, men ikke

konsumerer offisielt med ham.

Den virkelige grunnen ligger på ingen måte i «dissonanser» mellom gode venner, men i håndfaste motsetninger mellom imperialistiske makter. Disse motsetningene ville det heller ikke vært mulig å fjerne fra verden om man hadde tatt Stoibers «kritikk» på alvor om at Schröder i det minste en gang måtte «ta kontakt med» Brush. Framfor alt Tyskland, Frankrike, Russland og Kina har inngått kontrakter for milliarder av euro med Irak. Mot deres voksende innflytelse i regionen retter USAs angrepsplaner seg i første linje.

Like fullt vet også den tyske imperialismen at den i siste instans ikke helt kan trekke seg vekk fra en slik militæraksjon. Den frykter ellers selv å miste enhver innflytelse i Det Nære Østen. Under stille godtagelse fra Schröder finner det således daglig sted 30 ekstra «flybevegelser» på Frankfurt flyplass, med hvilke USA trekker sammen krigsmateriell mot Irak. Følgelig har Klose fra SPD, formann i Utenrikskomiteen i Forbundsdagen, allerede erklært at «militæraksjoner ikke helt kan utelukkes».

Schröder har under valgkampen erklært seg å forfekte for verdensfreden. Det var imidlertid denne Schröder/Fischer-regjeringen som for første gang etter annen verdenskrig sendte tyske soldater til krigsinnsats i utlandet. I dag står det allerede tyske tropper i fjorten land. I Afghanistan skal allerede 5000 sivile ha omkommet ved angrep fra de vestlige imperialister – innbefattet tyske tropper. Landet er dermed blitt «gjort fredelig». President Krzai, som har særskilt tette forbindelser til Tyskland, hersker kun på okkupasjonstroppenes nåde, og blir stadig mer angrepet av den grunn. Også bin Laden, menneskehetens angivelige djevel, er hittil ikke blitt fakkert, selv om de reaksjonære terrorangrepene den 11. september allerede over ett år siden.

I verden under ett tiltar kriger og

krigsfare. Årsaken ligger i den imperialistiske nyorganiseringen av den internasjonale produksjon, som driver konkurransekampen mellom de internasjonale monopolene til tilintetgjørelsesslaget. Det utfolder også kampen mellom de imperialistiske stater om verdens nyoppdeling. Stiegler, formannen for SPDs fraksjon i Forbundsdagen, bebreider USA for «imperialisme». Hvorfor innskrenker han det til USA? De europeiske, russiske og kinesiske statene er ikke mindre imperialistiske. De streber selv i forskjellige og vekslende allianser og med ulike metoder etter verdensherredømme. Anstrengelsene for å nå imperialistiske mål fører imidlertid uunngåelig også til krigerske sammenstøt.

Hele den borgerlige valgkampen preges av overflatiske svar og plattheter, for å avspise massene og krampaktig igjen å binde dem til den borgerlige parlamentarisme. *Krisene i dette kapitalistiske systemet kan ikke overvinnes gjennom å bytte enkelte politikere eller regjeringer.* For å få til det, må en gå til roten av ondet. Det forutsetter at imperialismen styrtes og oppbyggingen av den ekte sosialisme.

Ved valget den 22. september opptrådte de ledende sosialistiske partiene i Tyskland ulikt. MLPD, som bygger på Mao Tsetungs tenkning, valgte å boikotte valget. DKP, som har en viss innflytelse i arbeider- og kunstnerkreter både i Ruhr-området og i de store nordtyske byene, stilte lister, uten å komme inn. PDS fikk inn to direktemandater fra Berlin, men har tapt i innflytelse på grunn av sin deltagelse i administrasjonen av den tyske kapitalismen i Berlin og Vorpommern-Mecklenburg.

Det langsiktige arbeidet for å bygge opp et *overbevisende sosialistisk alternativ vil derfor ufortrødent måtte fortsette.*

(Artikkelen er vesentlig bygd på artikkel av Peter Weispfenning i Rote Fahne 12. september 02)

Norsk barneforståelse

Selv om vi er blitt vant til mye drøy kost fra barneekspertisen her i landet, var det nok mange som sperret øyne opp da de så overskriften i Aftenposten 4/9. Et foreldrepar var meldt til Barnevernet av legene på Rikshospitalet, fordi de ikke ville gi sin 6-årige datter den medisinen legene befalte. Foreldrene hadde gjort et vel gjennomtenkt valg. Datteren hadde leddgikt. De brukte nå kosthold, trening og andre medisiner og hun hadde gjort stor fremgang. De var opplyst om av andre, at den medisinen legene ville gi jenta hadde stygge bivirkninger, og at den aldri var prøvd ut på barn.

Er barn i ferd med enda mer å bli statens og ekspertenes barn? I så fall har foreldrene hovedskylden. De lar profesjonelle barnearbeidere overta ansvaret over egne barn. Årets bar-

nehagedebatt er forunderlig. Mediene beskriver det politiske spillet om billige barnehageplasser. Selve spillet ser ut til å gi barnehagefantastene et selvskudd i kneet. Forslaget kan føre til at barnehager blir nedlagt.

Verre er det at de ikke er et pip i retning av motforestillinger til å sende barn i barnehager.

Barneforskningen har konkludert med at mer enn 10 timer i uka i barnehagen for barn under tre år er skadelig. Det gjør barn stressede, de blir aggressive og ukonsentrerte.

Disse symptomene er senere grunnlaget for spesialpedagogiske diagnoser i skolen. Også diagnoser som forskriver medisiner med f.eks. Ritalin.

Alle foreldre vil i utgangspunktet sine barns beste. Men vi lever i en tid

hvor barndommen blir ført på avveier.

Man tror gode læringsbetingelser, medisiner og eksperter kan ordne det meste, og langt på vei erstatte eller i hvert fall effektivisere det alminnelige hjemmelivet i retning av kvalitet. For noen år siden var det en kritisk offentlighet mot denne for barna skadelige barneforståelse.

Alle synes vi det er ille at barna blir for feite, ikke lærer lesing og matematikk og at de får adferdsforstyrrelser, blir spisevegrevne eller bare blir ufysiske. Men det snakkes mindre enn før om årsakene til dette.

Her vil Sax-redaksjonen være på krigsstien, til vi stupet. Det er en lettelse at 80% av foreldrene benytter seg av kontaktstøtten!

Friheten, 25/10 2002:

Om mat, matberedskap og allemannsrett

Den 16. oktober ble Verdens Matvaredag markert over hele verden, og Stortingsmelding nr 17, «Samfunnssikkerhet. Veien til et mindre sårbart samfunn» blir behandlet av Stortinget i denne måneden.

Av Knut Vidar Paulsen

I det siste halve århundret før tusenårs-skiftet er folketallet på jorden tredoblet. Det er også matvareavdelingene. I OECD-landene i den rike del av verden spiser vi mer husdyrprodukter, drikker mer alkohol, og forbruker av den grunn mer korn per person. Med et kortvarig unntak tidlig på syttitallet har kornmengden i verden i disse årene vært tilstrekkelig.

Politikk og fordeling

Globalt lider mange imidlertid fortsatt av sult og feilernæring. Daglig er det 1,3 milliarder mennesker i verden som ikke kan spise seg mette, hvorav 800 millioner er kronisk underernærte, deriblant 200 millioner barn.

I rapporten «The Reality og Aid 2000» framgår det at tallet på mennesker som lever i absolutt fattigdom kan ha økt til 1,5 milliarder ved inngangen til det nye årtusen.

I henhold til tall fra Sysselsetningsrapporten til International Labour Organisation (ILO) er nå 1.000.000.000 – en milliard – men-

nesker delvis eller helt arbeidsledige globalt. Dette utgjør en tredel av den yrkesaktive befolkningen i verdensmålestokk, hvorav 180.000.000 er helt arbeidsløse. Mange av dem som har arbeid, er sysselsatt så lavt at det ikke dekker deres basisbehov for en menneskelig tilværelse.

Sult og feilernæring følger med arbeidsledighet og en global skjevfordeling av mat og goder. Det er ikke mangel på mat og goder, men den nåværende markedspolitikken har ennå ikke tatt i bruk bærekraftige fordelingsmekanismer. Hadde alle giveland oppfylt FNs målsetting om 0,7% av BNP til u-hjelp og opprettholdt dette nivået i ti år, er det tilstrekkelig med ressurser for å sikre tilgang på grunnleggende tjenester, grunnutdanning, primær helsetjeneste, riktig ernæring, trygt drikkevann og sanitæranlegg for alle samfunn.

Matvaresituasjonen og prisene

I dag er den årlige tilvekst og behovet for matvarer ikke i global balanse. På nittitallet inntreder det endringer; noen år med kornunderskudd og noen med overskudd. Kornproduksjonen på jordkloden er i år for liten for fjerde året på rad, og underskuddet øker.

FAO, som er mat- og landbruksorganisasjonen til FN, slo 1. juli fast: I år trenger alt folk i verden 73 millioner tonn mer korn. Sammenlagt for de fire årene 1999–2002 har verden et kornunderskudd på 190 millioner tonn, om den siste FAO-kalkylen

skulle slå til.

For bare litt mer enn ett år siden, beregnet FAO beredskapslageret til 117 kg korn pr verdensborger. Nste år tror FAO at vi bare har 498 millioner tonn korn i verdenssamfunnets samlede beredskapslagre. Er vi da 6,3 milliarder mennesker på jorda, er det mindre enn 80 kg korn på hver. Det er bare litt mer enn en firedel av det en gjennomsnittlig verdensborger trenger på et år.

De som handler med korn på råvarebørsene verden over, reagerer også pris- og markedsmessig på denne manglende behovsbalanse. FAO forteller at prisene på alle de tre viktigste kornslagene i internasjonal handel, hvete, ris og mais, gikk tydelig opp fra mai til juli i år. Fremdeles ligger prisendringene godt innenfor det en kan kalle normale variasjoner. Men får vi flere år med økt avstand mellom forbruk og produksjon av korn, kan vi ikke utelukke en dramatisk prisoppgang, i likhet med sist gang det var usikkert om landbruket ga oss nok korn.

Prisøkninger er markeds-skapte og et stort problem for de fattigste i verden, men vanlige forbrukere vil også berøres av dem gjennom de daglige innkjøpene.

Matberedskapen

Behandlingen av matberedskapen i Stortingsmelding nr 17 er viktig. Men når rapporten om risiko- og sårbarhetsanalyse av dagligvarehandelen i Nord-Norge tar for seg leveringssituasjonen for dagligvarer i Nord-Norge, setter den i hovedsak fokus på fredskriser, et begrenset militært angrep og invasjonangrep!

Stortinget må i forhold til mat handle rasjonelt beredskapsmessig og vedta relevante tiltak:

– Et minimum av beredskap er et basismatvarelager for 20 dager i Nord-Norge i tillegg til nødproviant.

– I tillegg er det nødvendig å opprettholde et matkornlager og et såkornlager både i Nord-Norge og i Sør-Norge som sikrer befolkningen mat i en knapphetssituasjon.

– En slik nasjonal og global beredskap vil medvirke til å innfri behovsmålene og utjevne markeds-svingningene på verdens matvarebørser.

– Lagrene av matmel opprettholdes som en del av basismatvarelageret, og det opprettholdes fortsatt matmellager også i Nord-Norge.

– Ombyggingen av korn- og mel-siloer til boliger og studenthybler innstilles.

– Staten har ansvar for beredskapsplanene og den praktiske og økonomiske gjennomføring i samarbeide med dagligvaregrossistene og sentrale direktedistributører.

– Det er et statlig ansvar å sikre befolkningen mat i ulike krisesituasjoner.

– Tiltakene skal medvirke til å dempe prisene for forbrukerne, der matvaresikkerheten til hele befolkningen er det primære.

Matproduksjonsberedskapen

FNs matvareorganisasjon, FAO, ga i desember 2001 ut en matvareoversikt, Food Outlook, som viser at verdens matkornlagre blir mindre samtidig med at verdens matkornforbruk øker. Oversikten fra FAO synliggjør at verdens matkornforbruk øker med 1,5 prosent både i vestlige land og i utviklingsland. Det er som tidligere nevnt et overforbruk i verdensammenheng i forhold til produksjon på 70 millioner tonn, eller 3,6 prosent. I løpet av de siste to åra er verdens kornlagre redusert med 18,3 prosent. I følge FAO er særlig situasjonen med hensyn til hvete dramatisk.

Den er sunket med 6,3 prosent de siste fem årene. I løpet av en femårsperiode er balansen i markedet endret fra et overskudd på 42 millioner tonn til et underskudd på 70 millioner tonn, og i tillegg kommer 1,3 milliarder mennesker som ikke kan spise seg mette daglig.

Norge må i denne situasjonen nasjonalt og gjennom FN iverksette følgende tiltak:

– Et matkornlager og et såkornlager for 12 måneder. En del av det bør ligge i Nord-Norge.

– Yte bistand til FAO for oppbygging av tilsvarende beredskapslagre i alle u-land, for å motvirke konsekvensene av naturkatastrofer, terrangrep eller atomulykker i ett eller flere av de største kornproduserende landene.

– Justere jordloven slik at den etablerer et godt vern av Norges matjordressurser, for å forhindre at 15.000 dekar norsk dyrka jord årlig må vike plass for boliger, veier og golfbaner. Ved nødvendige samfunnsmessige inngrep skal utbygger/tiltakshaver opparbeide og stille tilsvarende dyrkingsareal til disposisjon innenfor en akseptabel avstand fra det eller de gårdsbruk der jord beslaglegges til andre samfunnsmessige formål.

– Lovforslaget med hevet konsekvensgrense til 100 dekar med 20 dekar fulldyrket mark trekkes tilbake, og 16.618 småbruk bevares for framtiden som en del av Norges matvareproduksjonsberedskap.

– Priskontrollen på landbruks-eiendommer opprettholdes som et politisk virkemiddel for å holde kostnadene i landbruket og prisen på forbruksvarer nede.

– Landbruksnæringens forvaltningstradisjon i natur- og kulturlandskapet og beiteretten styrkes gjennom lovgivningen ved å gi nærings- og allemannsrettene et sterkere vern mot en økende ikke landbruksmessig privatisering av naturen og kulturlandskapet rundt kysten og i innlandet.

Samarbeidsregjeringen medvirker til at det ble tatt noen nye, små og forsiktede skritt på veien mot økt global rettferd i Johannesburg. For verdens fattige ligger løsningen i en global, bærekraftig New Deal med utvikling og velferd for alle.

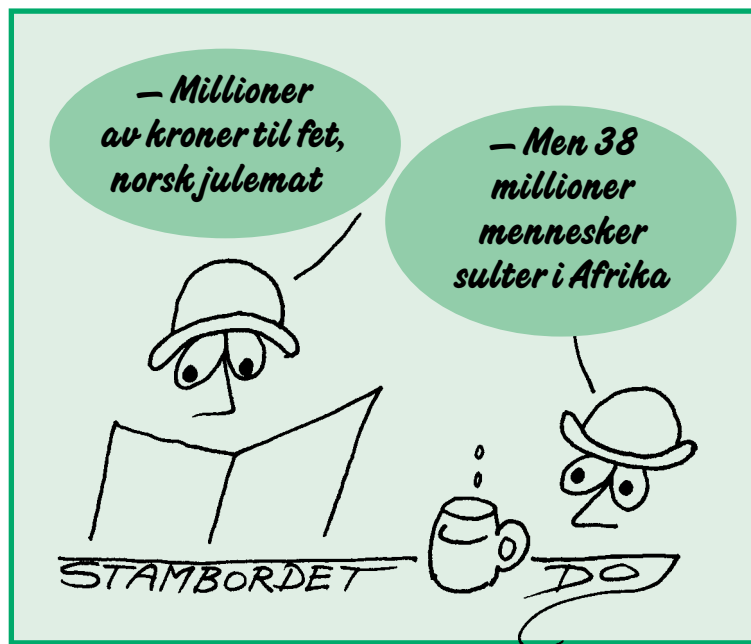
Det forutsetter at Stortinget sikrer matberedskapen og matvareproduksjonsberedskapen i Norge. Norge må som medlem av FNs Sikkerhetsråd bidra til å sette en ny internasjonal dagsorden: FN må gjøres økonomisk i stand til å sikre de jordløse retten til land og jord. En slik global reform er en forutsetning for å utvikle det lokale landbruket og dets bærekraftige økonomiske grunnlag over hele kloden. Gjennom reformen må matvareberedskapen og matvareproduksjonen trykkes og også bli bærekraftig i utviklingslandene.

Knut Vidar Paulsen er leder i Stiftelsen Natur og Kultur.

Boka «Under ein høgare himmel» blir sendt abonnentene til halv pris (kr 200,-) i ynskje om å få den betalt. Pengetestamentet skal brukast først og fremst på Samfunnsliv. Vi ønskjer å få avisa oppover att til ei fjortendaglig avis, slik den var då pengane vart gitt. God jul og godt nyttår

Helsing Anders

Samfunnsliv

Redaksjon og ekspedisjon
6150 ØRSTA

Abonnement i hele Norden
Kr. 480,- pr år
kr. 240,- pr halvår

Annonsepris kr. 4,- pr mm
1. side kr. 4,50 pr mm

Abonnement kan tegnes
ved poststedene eller
direkte i ekspedisjonen

Sats og trykk:
Møre-Nytt, Ørsta